

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, **XXX**
COM(2018) 476

2018/0254 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az Európai Védelmi Alap létrehozásáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

{SWD(2018) 345}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• Indokok és célok

Az unió geopolitikai környezete drámaian megváltozott az utóbbi évtizedben. A szomszédos régiókban kialakult helyzet instabil, és olyan összetett és kihívásokkal teli környezettel kell szembenézni, amelyben új fenyegetések – például hibrid és kibertámadások – jelentkezők, a hagyományosabb kihívások pedig visszatérőek.

Az Unió polgárai és politikai vezetői egyetértenek abban, hogy az Uniónak együttesen kell nagyobb felelősséget vállalnia a biztonságáért. 2017. március 25-én Rómában a 27 tagállam vezetői, az Európai Tanács, az Európai Parlament és az Európai Bizottság közös nyilatkozatban jelentették ki, hogy az Unió megerősíti közös biztonságát és védelmét, és egy versenyképesebb és integráltabb védelmi ipar előmozdítására fog törekedni.

Az európai védelem jelentős hatékonysági problémáktól szenved, amelyek a kiaknázatlan méretgazdaságosságból (az egyetlen vevőt felvonultató nemzeti piacok széttagoltságából) és az erőforrások nemzeti szintű megkettőződéséből erednek. A kereslet szinte kizárólag a tagállamoktól ered, ugyanakkor a tagállamok védelmi költségvetéseiben az utóbbi 10 évben jelentős költségvetési megszorításokra került sor különösen a kutatás-fejlesztés (K+F) területén. Noha újabban pozitív jelek utalnak a nemzeti védelmi finanszírozás stabilizációjára és növekedésére, további jelentős erőfeszítésekre van szükség a beruházások hatékonyságának maximalizálásához. A védelmi felszerelések és különösen a K+F költségei ezzel egyidejűleg növekedtek, miközben a tagállamok közötti együttműködés a K+F-be és a védelmi felszerelésekbe történő beruházás terén korlátozott maradt. 2015-ben a védelmi felszereléseknek csak 16 %-át szerezték be együttműködésen alapuló európai beszerzés útján, ami távol áll az Európai Védelmi Ügynökség (EDA) keretében elfogadott 35 %-os kollektív referenciaértéktől. Az európai együttműködés becsült részaránya a védelmi kutatás korábbi szakaszában mindössze 7,2 % volt a 20 %-os referenciaértékhez képest.

Ezek a tendenciák tükröződnek az ágazat nehézségeiben, amelyek jelentősek a védelmi kutatási és védelmi fejlesztési projekteket illetően. A prototípusok kifejlesztése különösen költséges, és jelentős kockázata van a kudarnak. A kutatás és fejlesztés közötti „halál völgyének” áthidalása szintén olyan jelentős műszaki és pénzügyi kockázatokat foglal magában, amelyeket az egyes tagállamok nem feltétlenül kívánnak egyedül viselni.

Az ágazat nagymértékben széttagolt a nemzeti határok mentén, jelentős párhuzamosságokkal és ebből eredően a méretgazdaságosság és a tanulás kihasználásának kudarcában megnyilvánuló hatékonysági problémákkal. A növekvő költségeknek és a védelmi költségvetések stagnálásának vagy csökkenésének kombinációja ellenére a tervezés, a K+F kiadások, valamint a felszerelések beszerzése és karbantartása nagyrészt az egyes tagállamoknál maradt, rendkívül korlátozott együttműködéssel köztük. A jelenlegi helyzet nem tartható fenn, és egy jelentős újgenerációs védelmi rendszer kifejlesztése egyre inkább meghaladja az egyes tagállamok lehetőségeit.

A tagállamok közötti együttműködés hiánya tovább gyengíti az Unió védelmi iparának azon képességét, hogy fenntartsa az EU stratégiai autonómiájának megőrzéséhez, valamint a jelenlegi és jövőbeni biztonsági igényeinek kielégítéséhez szükséges ipari és technológiai képességeket. Válaszul a Bizottság több kezdeményezést tett a jobb védelmi együttműködés támogatására.

Juncker elnök 2016. évi, az Unió helyzetét értékelő beszédével összhangban a Bizottság 2017. június 7-én elfogadta az Európai Védelmi Alap felállításáról szóló közleményt¹, amely kutatási és a képességfejlesztési „kereteket” tartalmaz. A közleményt a képességfejlesztési keret részeként az európai védelmi ipari fejlesztési program létrehozásáról szóló rendeletre vonatkozó jogalkotási javaslat kísérte.

Az alábbiakat magában foglaló kétlépcsős módszerre született javaslat:

- egy kezdeti vizsgálati időszakot a 2014–2020 közötti időszakra szóló többéves pénzügyi keret alatt, amelynek során egy védelmi célú kutatásra irányuló előkészítő intézkedés az együttműködésen alapuló védelmi kutatást támogatja, míg a javasolt európai védelmi ipari fejlesztési program együttműködésen alapuló fejlesztési projekteket fog társfinanszírozni, valamint
- a 2021–2027 közötti időszakra szóló többéves pénzügyi keret alatt egy elkülönített alapot, amely növeli az innovatív védelmi termékekkel és technológiákkal kapcsolatos, együttműködésen alapuló kutatások és a fejlesztési ciklus későbbi szakaszainak finanszírozását, ideértve a prototípusok kifejlesztését is.

A jelenlegi javaslat az Európai Védelmi Alapnak a 2021–2027 közötti időszakra szóló többéves pénzügyi keret alatti létrehozására vonatkozik.

Az Európai Védelmi Alap egy olyan eszköznek van szánva, amely előmozdítja Európa védelmi technológiai és ipari bázisának versenyképességét és innovatív jellegét, ezáltal hozzájárulva az EU stratégiai autonómiájához. Célja olyan együttműködési programokat elindítani, amelyek uniós részvétel nélkül nem valósulnának meg, és – a kutatási-fejlesztési tevékenységek támogatásával – az ipari ciklus minden szakaszában biztosítani az együttműködés fokozásához szükséges ösztönzőket.

Az alap különösen ösztönözni fogja a kis- és középvállalkozások jelentős határokon átnyúló részvételével megvalósuló, együttműködésen alapuló projekteket. Mindez biztosítani fogja, hogy az alap valamennyi tagállam kedvezményezettje előtt nyitva maradjon, függetlenül azok méretétől és attól, hogy az Unión belül hol tevékenykednek.

E javaslat az alkalmazás kezdőnapját 2021. január 1-jében rögzíti, és a javaslatot 27 tagállamból álló Unióra vonatkozóan terjesztik elő. Ez utóbbi összhangban áll azzal, hogy az Egyesült Királyság az Európai Unióról szóló szerződés 50. cikke alapján bejelentette az Európai Unióból és az Euratómból történő kilépésére irányuló szándékát, amely bejelentést az Európai Tanács 2017. március 29-én kapta meg.

• **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Noha a védelmi kutatások a kutatási és innovációs keretprogram („Horizont Európa”) hatálya alá tartoznak, az Európai Védelmi Alap létrehozásáról szóló rendeletre vonatkozó jelen javaslat határozza meg a védelmi kutatásra vonatkozó megfelelő különös rendelkezéseket, például a célkitűzéseket, a részvételi szabályokat és a végrehajtási mechanizmusokat.

¹ COM(2017) 295 final, 2017.6.7.

A Bizottság az Unió védelmi érdekeinek előmozdítása terén a koherencia és a kiegészítő jelleg biztosítása érdekében a következő többéves pénzügyi keret alatt arra fog törekedni, hogy szinergiákat biztosítson a polgári K+F terén megvalósuló más uniós kezdeményezésekkel, mint például a biztonsággal és a kiberbiztonsággal, a határellenőrzéssel, a parti őrséggel, a tengeri közlekedéssel, valamint az űrkutatással.

Különösen az alábbiakkal kellene szinergiákat megvalósítani:

- a Horizont Európa végrehajtását szolgáló, polgári alkalmazásokra összpontosító egyedi programmal, hogy ezáltal a védelmi K+F eredményei felhasználhatók legyenek a polgári K+F által, és fordítva;
- az uniós űrprogrammal, különösen annak állami műholdas kommunikáció, az űrmegfigyelés és a Föld körüli pályán haladó objektumok nyomon követésének támogatása, valamint Kopernikusz elemeivel. Ez különösen a műszaki kompatibilitás biztosításával valósítható meg azokban az esetekben, amelyekben a projektek a globális navigációs műholdrendszer (GNSS) és az állami műholdas kommunikáció képességeit használják fel. Ez korszerűsített szenzorok, a minősített adatok cseréjére szolgáló platformok, valamint az űrprogram elemei által biztosított adatokon vagy információkon és szolgáltatásokon alapuló alkalmazások kifejlesztésével is megvalósítható;
- a kiberbiztonság területén megvalósuló uniós kezdeményezésekkel, például a kiberbiztonságról szóló közös közleményben² bejelentettekkel. Különösen a létrehozandó kiberbiztonsági kompetenciaközpontnak kellene szinergiákra törekednie a kiberbiztonság polgári és védelmi dimenziói között. Az tevékenyen támogathatná a tagállamokat és más érintett szereplőket tanácsadással; szakértelem megosztásával, valamint a projektek és tevékenységek terén az együttműködés elősegítésével, továbbá abban az esetben is, ha az Európai Védelmi Alap keretében végrehajtott tevékenységekkel kapcsolatban projektmenedzserként eljáró tagállamok ezt kérik;
- a tengerhajózási biztonság területét érintő; összehangolt polgári-katonai kutatási menetrend keretében meghatározott intézkedésekkel és a tengeri közlekedéssel; valamint
- a biztonsággal kapcsolatos egyéb vonatkozó uniós programokkal, mint például a Belső Biztonsági Alappal és az Integrált Határigazgatási Alappal.

Az Európai Védelmi Alap végrehajtására a Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseleje a védelem területén folytatott tevékenységeivel szoros együttműködésben kerül majd sor, ideértve a védelmi képességek közös fejlesztésének és beszerzésének további megkönnyítésére irányuló pénzügyi eszköztárat is. Különösen az eszköztárnak a képességek beszerzésére irányuló finanszírozási modelljei fognak önkéntes referenciaként szolgálni azon

² JOIN(2017) 0450 final, 2017.9.13.

tagállamok számára, amelyek közösen kívánják beszerezni az Európai Védelmi Alap támogatásával kifejlesztett termékeket és technológiákat.

Az alap és a védelem terén zajló állandó strukturált együttműködés (PESCO) keretében végrehajtott projektek között szoros kapcsolatok lesznek. Támogathatóság esetén magasabb finanszírozási arány formáját öltő „PESCO bónuszban” részesülnek a támogatható PESCO-projektek. A Bizottságot fel kell kérni, hogy vegyen részt a projektekkel kapcsolatos eljárásokban annak érdekében, hogy konzultálni lehessen vele, és ezáltal segítsen felmérni az ilyen projektek alaphoz való lehetséges támogathatóságát.

Az alap figyelembe veszi a védelmi képességbeli prioritásokat meghatározó uniós képességfejlesztési tervet, valamint az uniós koordinált éves védelmi szemlét, amely többek között nyomon követi a prioritások végrehajtását, és új együttműködési lehetőségeket határoz meg. Ebben az összefüggésben figyelembe vehetők az Észak-atlanti Szerződés Szervezete (NATO) és más partnerek által végzett releváns tevékenységek is, ha azok az Unió biztonsági és védelmi érdekeit szolgálják, és egyetlen tagállamot sem zárnak ki a részvételből.

Az alap figyelembe veszi továbbá a többéves költségvetési keret részét nem képező, költségvetésen kívüli eszközökből, az Európai Békekeretből támogatott védelmi vonatkozású tevékenységeket is.

Az Európai Védelmi Alap általi finanszírozás formáját öltő projektorientált támogatások, valamint a védelmi ágazatban a jól megtervezett és célzott finanszírozás kombinációja jelentős mértékben hozzájárulhat az ágazat ellenálló képességének megerősítéséhez és sebezhetőségének kezeléséhez, ami különösen az innovatív kkv-k és a közepes piaci tőkeerejű vállalatok javára szolgál. Adóügyi szempontból a költségvetési garanciák hatékony módszerek lehetnek az alap által finanszírozott projektekben részt vevő alvállalkozók ellátási láncában fennálló kockázatok kezelésére. A védelmi ágazat a javaslat szerint az InvestEU Alap keretében nyújtott költségvetési garanciák révén történő támogatásra jogosult ágazatnak minősül, mely alap egy olyan ágazatközi és átfogó keretrendszer képez, amely különböző szakpolitikai területeken megvalósuló beruházásokat uniós költségvetési garanciával támogat. A jelen javaslat lehetőséget ad az alap keretében nyújtott támogatásnak az InvestEU által támogatott finanszírozással való vegyítésére.

Az alap tevékenységeit a piaci hiányosságok vagy az optimálistól elmaradó beruházási helyzetek kezelésére kell – arányos mértékben – felhasználni, kerülve a párhuzamosságokat vagy a magánfinanszírozás kiszorítását, és azoknak egyértelmű uniós hozzáadott értékkel kell rendelkezniük. Mindez biztosítani fogja az összhangot az alap tevékenységei és az uniós állami támogatási szabályok között, elkerülve a verseny indokolatlan torzulását a belső piacon.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• Jogalap

Az Európai Védelmi Alap célja a védelemorientált K+F tevékenységek támogatása révén előmozdítani az Unió védelmi technológiai és ipari bázisának versenyképességét és innovatív

jellegét. Az alap az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) „Ipar” és „Kutatás, technológiai fejlesztés és úrkutatás” címein (173., 182., 183. és 188. cikk) alapul.

Az EUMSZ 173. cikke képezi a jogalapját a többek között az alábbiakra irányuló fellépéseknek: egy olyan környezet kialakításának ösztönzése, amely az Unió egész területén kedvez a vállalkozások – különösen a kkv-k – fejlődésének, amely kedvez a vállalkozások közötti együttműködésnek, az innovációs, kutatási és technológiafejlesztési politikákban rejlő ipari lehetőségek jobb kihasználásának elősegítése.

Mivel az Európai Védelmi Alap célja a védelemorientált K+F tevékenységek támogatása révén előmozdítani az EU védelmi technológiai és ipari bázisának versenyképességét és innovatív jellegét, annak célja és tartalma indokoltá teszik az EUMSZ 173. cikkének jogalapként történő kiválasztását. A védelemorientált kutatási tevékenységek szintén az Európai Védelmi Alap szerves részét képezik. Azok célja és tartalma az EUMSZ 182. cikkének kiegészítő jogalapként történő kiválasztását is indokoltá teszik.

Az EUMSZ értelmében az összes kutatási tevékenységnek egy többéves kutatási keretprogramba kell illeszkednie. A 2020 utáni Horizont Európa többéves kutatási és innovációs keretprogram alap-jogiaktusa tartalmazza az általa a védelmi kutatásra és a (polgári kutatásra és innovációs tevékenységekre összpontosító) Horizont Európa végrehajtására vonatkozóan létrehozott egyedi programok közötti kapcsolatokat szabályozó szükséges rendelkezéseket.

A védelmi kutatási projektek uniós finanszírozására vonatkozó részletes rendelkezéseket és költségvetési előirányzatokat az Európai Védelmi Alapról szóló e rendelettervezet rögzíti, amely a védelmi kutatásban való részvétel szabályait is meghatározza. Az Európai Védelmi Alap keretében végzett kutatási és innovációs tevékenységek kizárólag védelmi alkalmazásokra összpontosítanak.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

A mai világban a biztonság garantálása határokon átnyúló fenyegetések kezelését jelenti. Egyetlen ország sem képes egyedül megbirkózni ezekkel a fenyegetésekkel. Az Uniónak – a NATO-val karöltve – nagyobb felelősséget kell vállalnia érdekei, értékei és az európai életmód védelme terén.

A biztonsággal és a védelemmel kapcsolatos ambiciózus uniós célok elérésére irányuló (az Európai Tanács által 2016-ben jóváhagyott) erőfeszítések hozzá fognak járulni e célkitűzés teljesítéséhez. Ahhoz, hogy szembe tudjon nézni a jövőbeni fenyegetésekkel és képes legyen megvédeni polgárait, az Uniónak fokoznia kell stratégiai autonómiáját. Ehhez elengedhetetlen, hogy technológiai vezető szerepének biztosítása érdekében a kritikus területeken kulcsfontosságú technológiai fejlesztéseket hajtson végre és stratégiai képességeket alakítson ki. Az uniós polgárok által támasztott elvárásoknak az EU csak úgy felelhet meg, ha minden szinten fokozottabb együttműködést folytat.

Az együttműködés ösztönzése révén az Unió hozzájárulhat a tagállami védelmi beruházások eredményének és minőségének a maximalizálásához. Az Európai Védelmi Alap uniós

hozzáadott értéket fog teremteni azáltal, hogy a közkiadások hatékonyságának növelése és ezáltal az Unió működési autonómiájához való hozzájárulás érdekében a védelem területén ösztönzi a termékek és technológiák közös kutatását és fejlesztését.

A védelmi beruházásokra és a védelmi fejlesztési programokra vonatkozó döntések meghozatala továbbra is a tagállamok hatásköre és felelőssége marad. Az Unió nem képes pótolni a tagállamok védelmi beruházásainak alacsony szintjét, és erről nem is neki kellene gondoskodnia. Mindazonáltal kiegészítheti, egységesítheti és fokozhatja a tagállamok által a védelmi képességek fejlesztése terén kifejtett együttműködési erőfeszítések egymást erősítő hatását az európai védelmi ipar támogatása és a biztonsági kihívásokra való reagálás érdekében. Ezzel megelőzhetők a párhuzamosságok, lehetővé válik az adófizetők pénzének hatékonyabb felhasználása, javítható a védelmi felszerelések interoperabilitása, minimalizálható a széttöredezettség, valamint fokozható a versenyképesség és az innováció az európai védelmi technológiai ipari bázisban.

- **Arányosság**

A javasolt szakpolitikai megközelítés arányos a feltárt problémák méretével és súlyosságával, azaz a határokon átnyúló együttműködés hiányával, valamint az európai ipar és az együttműködésen alapuló védelmi K+F versenyképessége támogatásának szükségességével. A javaslat tiszteletben tartja a lehetséges uniós beavatkozás Szerződések szerinti korlátait.

A kezdeményezés azokra a célokra korlátozódik, amelyeket a tagállamok önmaguk nem tudnak kielégítően megvalósítani, az Unió viszont várhatóan igen. Emellett az uniós szinten végrehajtani javasolt végrehajtási mechanizmus a pénzügyi és adminisztratív költségek csökkentésére fog irányulni.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Az alap létrehozása céljából a Bizottság európai parlamenti és tanácsi rendeletet javasol. Ez a legalkalmasabb jogi aktus, mivel közvetlenül alkalmazandó jogi rendelkezéseivel csak a rendelet tudja biztosítani azt a mértékű egységességet, amely egy adott ipari ágazat Európa-szerte történő támogatását célzó uniós finanszírozási program létrehozásához és működtetéséhez szükséges.

3. A VISSZAMENŐLEGES ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok visszamenőleges értékelése/célravezetőségi vizsgálata**

A jelenlegi többéves pénzügyi keret alatt létrehozott programok korlátozott ideje állnak fenn, ezért e program előkészítése során nem kínálnak lényeges lehetőséget a tanulásra és a tapasztalatok figyelembevételére.

A védelmi célú kutatásra irányuló előkészítő intézkedés 2017 áprilisában indult el három évre 90 millió EUR összegű teljes költségvetéssel. Annak első konkrét eredményei a 2018-ban aláírt első támogatási megállapodásokkal jelentkeztek, de még minden projekt folyamatban van.

A 2017-es felhívások pályázói széles földrajzi területet fednek le: 25 uniós tagállam és Norvégia szervezetei pályáztak nagyszámú önálló pályázóval: összesen 187-tel. A finanszírozásra kiválasztott projektek 17 uniós tagállam résztvevőit ölelik fel. A pályázók típusát tekintve a pályázatok magukban foglalják a magánszektor, a nagy- és kisipar, a kkv-kat, az állami szerveket, a kutatóközpontokat és az egyetemeket. A kkv-k részvétele 30 %-os a pályázatokon, anélkül, hogy a védelmi célú kutatásra irányuló előkészítő intézkedés szigorú szabályokat vezetett volna be a kkv-k részvételére vonatkozóan. Ez a kkv-részvételi arány a finanszírozásra kiválasztott projektek esetében is megmaradt 32 %-os kkv-részvétellel és 14 %-os költségvetési értékkel. Ezek az adatok azt mutatják, hogy a védelmi célú kutatásra irányuló előkészítő intézkedés első évének felhívásai jó fogadtatásra találtak, és nagy érdeklődést keltettek az ágazatban. Ebből a jó fogadtatási arányból levonható az az előzetes következtetés, hogy releváns védelmi témák kezelésére került sor, és azok felkeltették az ágazat érdeklődését.

A javasolt európai védelmi ipari fejlesztési programnak a 2019–2020 közötti időszakra 500 millió EUR összegű költségvetést irányoztak elő. A társjogalkotók 2018. május 22-én jutottak kompromisszumos megállapodásra. Az európai védelmi ipari fejlesztési programnak 2019. január 1-jétől kellene működnie.

A megkötött kompromisszumos megállapodás látni engedte a társjogalkotók arra vonatkozó politikai akaratát, hogy gyorsan megegyezzenek a védelmi termékek és technológiák fejlesztésének társfinanszírozására szolgáló program költségvetéséről, létrehozásáról és végrehajtásának módozatairól.

A jelenlegi jogalkotási kezdeményezés magában foglalja e két meglévő kezdeményezésnek a 2014–2020 közötti időszakra szóló többéves pénzügyi keret alatti bővítését. A védelmi célú kutatásra irányuló előkészítő intézkedéssel és az európai védelmi ipari fejlesztési programmal szerzett tapasztalatok, valamint a két program kialakítása közötti összhang mértékének értékelése alapján egyetlen integrált alap létrehozása javasolt. Mindez lehetővé fogja tenni az egyszerűsítést és az egyszerűsítést.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

Annak érdekében, hogy valamennyi érdekelt fél meg tudja tenni észrevételeit, a Bizottság a 2021–2027 közötti uniós költségvetés által lefedett összes szakpolitikai területről folytatott szélesebb körű konzultáció részeként 2018. január 13-tól március 9-ig nyilvános konzultációt folytatott az Európai Védelmi Alapról. A nyilvános konzultáció webportálján keresztül számos állásfoglalás benyújtására került sor.

Több érdekelt csoport is kifejtette álláspontját, így azok is, amelyeket közvetlenül érint az alap – mint például az ipar és a kutatóintézeteket –, valamint azok is, amelyeknek, bár nem közvetlen kedvezményezettek, véleményük van a témáról, mint például a polgárok és a nem kormányzati szervezetek (NGO-k). Az utóbbiak közül többen etikai szempontból kritizálták a kezdeményezést. Noha (pl. az etikával, a nemzetközi egyezmények betartásának szükségességével kapcsolatos) aggályaik adott esetben beépítésre kerültek a javaslatba, a Bizottság él kezdeményezési jogával annak érdekében, hogy választ adjon az uniós polgároknak és politikai vezetőiknek az uniós védelmi ipar támogatása és a nagyobb biztonság iránti igényére.

A közvetlenül érintett érdekeltek támogatják a kezdeményezést. Észrevételeket fogalmaztak meg a finanszírozandó témákkal kapcsolatban, és javaslatokat tettek az alap szerkezetére és a finanszírozási konstrukciókra vonatkozóan. A főbb pontok az alábbiak voltak:

- **a hosszú és középtávú kutatási-fejlesztési prioritásokra** (a technológiai felfedezésen alapuló és a forradalmi innovációra) **kell helyezni a hangsúlyt**, tekintettel az ágazat hosszú távú versenyképességére és áttörő képességek biztosítására. Az alap prioritásait a tagállamokkal egy- és többéves munkaprogramok keretében kell meghatározni;
 - **az alap szerkezetének** egy, a teljes technológiai ciklusra kiterjedő, egyetlen rendeletre épülő, átfogó, képességekőzpontú megközelítést **kell tükröznie**. A két keretre vonatkozó részletes szabályoknak a lehető legnagyobb mértékben igazodniuk kell egymáshoz;
 - az érdekeltek egyhangúan úgy vélik, hogy a **szellemi tulajdon-jogokra** vonatkozó szabályokat kell elfogadni a védelem tekintetében. A kutatási szervezetek a projektek minden résztvevője, nem pedig csak a nagyipari résztvevők jogainak védelmét szorgalmazták;
 - a finanszírozási arányokat illetően az érdekeltek osztották azt a nézetet, hogy a finanszírozási arányoknak figyelembe kell venniük az ágazat sajátosságait. A kutatóintézetek a kutatás tekintetében magasabb, akár 100 %-os pénzügyi hozzájárulás és az infrastruktúrával kapcsolatos közvetett költségek fedezése mellett érveltek. A védelmi célú kutatásra irányuló előkészítő intézkedéssel foglalkozó magas szintű szakértői csoport jelentése (magas szintű szakértői csoporti jelentés)³ a közvetett költségek nagyobb arányú megtérítését javasolta;
 - **a pénzügyi támogatás formáit illetően** a válaszadók azt javasolták, hogy vegyék fontolóra a tagállamok általi társfinanszírozás lehetőségeit, például a kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzés és az InvestEU által irányított vegyesfinanszírozási műveletek révén a polgári területen is hasznosítható származékos eredményekkel járó vagy a kísérleti létesítményekkel kapcsolatos esetekben.
- **Külső szakvélemény**

A belső piacért, valamint az ipar-, a vállalkozás- és a kkv-politikáért felelős biztos 16, a védelem területén (az iparban, kutatószervezetekben, az európai és a nemzeti parlamentekben, valamint szakpolitika-központú intézetekben) tevékenykedő, magas rangú személyiségből álló csoportot hívott össze annak érdekében, hogy az külső tanácsokat nyújtson a védelemre vonatkozó rövid és hosszú távú kutatási szakpolitikában. A csoport 2016 januárjában rendszeres megbeszéléseket és konzultációkat követően jelentést tett közzé „*Európai védelmi kutatás – egy uniós finanszírozású kutatási és technológiai program lehetősége*”⁴ címmel.

³ https://www.iss.europa.eu/sites/default/files/EUISSFiles/GoP_report.pdf

⁴ https://www.iss.europa.eu/sites/default/files/EUISSFiles/GoP_report.pdf

A csoport segítette kialakítani a 2017 áprilisában elindított, a védelmi célú kutatásra irányuló előkészítő intézkedést, és stratégiai tanácsokat nyújtott az uniós finanszírozású védelmi vonatkozású kutatás hosszabb távú törekvéseivel kapcsolatban.

- **Hatásvizsgálat**

A Bizottság minőségi jogalkotási gyakorlatával összhangban e javaslatot hatásvizsgálat támasztja alá. A hatásvizsgálati jelentést 2018. április 11-én vizsgálta meg a független Szabályozói Ellenőrzési Testület, és arról kedvező véleményt adott ki. A testület a kezdeményezés jogalapjának és a másik Horizont Európa egyedi program keretében finanszírozott kutatásokkal való esetleges átfedések tisztázását javasolta annak érdekében, hogy a végrehajtási mechanizmusokra vonatkozó narratívát egy szelektívebb megközelítés lehetővé tétele érdekében módosítsák, illetve hogy az alap javasolt közvetlen irányítási módját jobban megindokolják. A hatásvizsgálati jelentést ennek megfelelően a testület ajánlásaival összhangban módosították. A hatásvizsgálat 3.2.1. pontja teljes mértékben naprakésszé vált az első ajánlással összhangban. A 2.4. pont szövegében javításokra került sor, és az immár egyértelműen elhatárolja egymástól az Európai Védelmi Alapot és a Horizont Európa végrehajtását szolgáló egyedi programot a polgári alkalmazásokat illetően. A különböző lehetőségek jobb elhatárolása, valamint erősségeik és gyengeségeik egyértelműbb tisztázása érdekében a 4.1. pont szövege és a lehetőségek 4.2. pontbeli értékelése is változott, mely utóbbi immár – eseti alapon és adott esetben – a 3. lehetőség logikája által ihletett egyes intézkedések végrehajtásának lehetőségét is magában foglalja. A 4.1.1. pont végül a közvetlen irányítási mód indokolását tartalmazó külön résszel egészült ki.

A hatásvizsgálati jelentés bemutatja azokat a problémákat és kiváltó okokat, amelyek alapján a Bizottság javaslatot tett a kezdeményezésre. Ezek a nemzeti védelmi kiadások csökkentésével és a koordinálatlan kiadásokkal függnek össze, hatékonysági problémákhoz vezetve, és kritikus szintre csökkentve a védelmi felszerelések rendelkezésre állását. A jelentés problémásnak találta a védelmi innováció hiányát, és azt is megállapította, hogy a védelmi K+F és a felszerelésekkel kapcsolatos beruházások terén az együttműködés csökkenő mértéke korlátozza az Unió új védelmi technológiák és rendszerek kifejlesztésére való képességét. A szétszabdalt kereslet a kínálati oldal nem hatékony megszervezésében jelenik meg, ideértve a jelentős párhuzamosságokat, a kis mennyiségű termelést és azt is, hogy az ipari ellátási láncok főként nemzeti alapra épülnek. Mindez korlátozta a védelmi felszerelések interoperabilitását, és elmulasztott méretgazdaságosságot eredményezett.

A jelentés szerint az alap 13 milliárd EUR-nak az együttműködésen alapuló védelemorientált kutatásba és képességfejlesztésbe történő becsatornázásával segítséget fog nyújtani a helyzet orvoslásához, ezzel az Uniót az egyik legnagyobb befektetővé téve az EU-ban zajló védelmi kutatások terén, és katalizátorként működve azáltal, hogy az egyedi kiadásokat az Unió prioritásait kezelő, közös műszaki követelményekkel rendelkező, együttműködésen alapuló uniós fejlesztési projektekhez irányítja át.

A jelentés három olyan lehetőséget vizsgált meg az alap szerkezetét és a végrehajtási mechanizmusokat illetően, amelyek lehetővé tennék a problémák leoptimalisabb módon történő kezelését:

- 1. lehetőség – a jelenlegi két különálló vizsgálati program fenntartása a 2014–2020 közötti időszakra szóló többéves pénzügyi keret alatt, de a kiadások szintjének több mint hatszorosára növelésével;
- 2. lehetőség – további rugalmassági és egyszerűsítési intézkedések bevezetése. Egyetlen alap harmonizált részvételi szabályokkal tenné lehetővé a kutatás-fejlesztés integrált tervezését. A 2. lehetőség figyelembe veszi az érdekeltek azzal kapcsolatos aggályait, hogy a közvetett költségek finanszírozási szintje az alapforgatókönyvben alkalmazott módszer szerint túl alacsony. El kell fogadni az ágazat különleges sajátosságait, többek között az egyetlen vevőtől való függést és a védelemorientált K+F eredményei kereskedelmi hasznosításának komoly korlátait. A 2. lehetőség alapján olyan rugalmasság kerülne bevezetésre, amely lehetővé teszi a közvetett költségek nagyobb támogatását. Ezenkívül egyszerűsítési intézkedések – például egyösszegű átalány formájában nyújtott támogatások – bevezetésére is sor kerülne; valamint
- 3. lehetőség – szigorúbb követelmények bevezetése, vagyis az ösztönzőkön és bónuszokon alapuló megközelítés felváltása egy előíróbb jellegű megközelítéssel, amelynek célja az azonosított problémák beavatkozóbb módon történő kezelése az eredmények gyorsabb elérése érdekében. Az ilyen előíró jellegű megközelítés jelentős kockázatokat is rejt – különösen a kihasználtságot illetően –, amelyek korlátozhatják az alap képességét célkitűzéseinek elérésére.

A lehetőségek összevetése után a jelentés a 2. lehetőséget javasolja, mivel az maximalizálja a szinergiákat, és egyszerűsítést vezet be, valamint az ösztönzésen alapuló megközelítés kevésbé kockázatos, mint a 3. lehetőségben szereplő előíró jellegű megközelítés. A 2. lehetőség lenne a legjobb módja annak biztosításának, hogy az alap:

- elősegítse az európai védelmi technológiai és ipari bázis globális versenyképességének integrációját és megerősítését;
 - támogassa a védelmi termékek és technológiák fejlesztését az Unióban azáltal, hogy a K+F együttműködési programok katalizátoraként szolgál a kulcsfontosságú védelmi technológiai területeken; ennek olyan jövőbeni együttműködési védelmi beruházási programokhoz kellene vezetnie, amelyek kezelik a tagállamok jövőbeni képességbeli igényeit, és fokozott együttműködés révén megerősítik a jövőbeni képességek kifejlesztését; valamint
 - biztosítsa az uniós hozzáadott értéket azon képességére tekintettel, hogy (a nemzeti erőfeszítések helyettesítése nélkül) koordinálja az érdekeltek széles körét a (kizárólagos fogyasztóknak minősülő) nemzeti védelmi minisztériumoktól a (védelmi termékek kizárólagos szolgáltatóinak minősülő) védelmi iparágakig annak érdekében, hogy mindenki számára előnyös eredmények legyenek elérhetők.
- **Egyszerűsítés és rugalmasság**

Integrált megközelítés: a mind a kutatási, mind a fejlesztési tevékenységekre kiterjedő Európai Védelmi Alap lehetővé teszi, hogy az érintetteket integrált, egymást kölcsönösen erősítő módon lehessen támogatni, elkerülve azt a kockázatot, hogy a technológiák további fejlesztéséhez és teszteléséhez szükséges források hiánya miatt a kutatási eredmények veszendőbe menjenek. Ez ösztönözni fogja az uniós finanszírozással támogatott termékek és technológiák terjedését. Ezenkívül egy integrált, rugalmasabb módon működő alap – többek

között a kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzés formájában megvalósuló – további támogatási formákat is lehetővé tesz majd. Ezáltal lehetővé válik azon piaci megoldások meghatározása, amelyek a legjobb ár-érték arányt kínálják az Unió védelmi kutatási-fejlesztési szükségleteinek kielégítésére.

A K+F sajátos jellegének figyelembevétele a védelmi ágazatban: az Európai Védelmi Alap tervezése és felépítése a védelmi célú kutatásra irányuló előkészítő intézkedésből és az európai védelmi ipari fejlesztési programról szóló rendeletre vonatkozó javaslatból, az érdekelt felek visszajelzéseiből és a hatásvizsgálat megállapításaiból származó tapasztalatokon alapul, különös tekintettel az ágazat sajátos jellegére, amelyben a tagállamok és a társult országok a K+F eredmények hasznosításának korlátai miatt rendszerint minden K+F költséget teljes mértékben finanszíroznak. A Védelmi Alap a közvetett költségek nagyobb támogatásához szükséges rugalmasságot tesz lehetővé, annak biztosítására szolgáló intézkedések megtételével egyidejűleg, hogy ne kerülhessen sor túlkompenzációra.

Az alap fejlesztési szakaszban végrehajtott tevékenységei szorosan kapcsolódnak a tagállamok tervezési és beszerzési stratégiáihoz és folyamataihoz, ideértve a multinacionális fegyverkezési projektekhez való pénzügyi hozzájárulásukat is. Ezért fontos, hogy a tagállamok komitológiai szabályok szerint vegyenek részt a fejlesztési tevékenységekkel kapcsolatos, odaítélésre vonatkozó határozatok meghozatalában.

A prototípus-fejlesztés és a fejlesztés későbbi szakaszaiban végrehajtott tevékenységek finanszírozási arányai a prototípus-fejlesztési szakaszt megelőző egyéb tevékenységekre vonatkozóknál alacsonyabbak lesznek. Ez kellő ösztönzést fog biztosítani az együttműködésen alapuló prototípus-fejlesztési projektek elindításának támogatásához, szem előtt tartva az e területet érintő tagállami finanszírozás fontos szerepét is.

Az Európai Védelmi Alapban való részvétel szabályai figyelembe veszik a védelmi ágazat sajátos jellegét, és különösen az információbiztonságra vonatkozó szigorú igényt, valamint a tevékenységek eredményeinek kezelését stb.

Különös figyelmet fog kapni a kisvállalkozások megfelelő részvételének biztosítása, és ezért a finanszírozási arányok növelése révén az alap ösztönözni fogja a kis- és középvállalkozások határokon átnyúló részvételét az együttműködésen alapuló projektekben.

Az eredményalapú eszközök (egyösszegű és átalánytámogatások) kiterjedt használata elkerülhetővé fogja tenni az elszámolható költségek utólagos számviteli ellenőrzését és a lehetséges ellenőrzési komplexitást (biztonsági tanúsítvány). Különösen olyan esetben, amikor az Unió a tagállamok által már jóváhagyott ideiglenes költségvetés kisebb részét „tölti fel” (prototípusok kifejlesztésének támogatása), az uniós támogatás a tagállamok által elfogadott célokra fizetett egyösszegű átalány formáját fogja ölteni. Főszabály szerint az uniós hozzájárulást a célokra tekintettel kell megfizetni. Mindez meg fogja könnyíteni az alap irányítását, csökkenteni fogja az irányítási költségeket, és korlátozni fogja a hibaarányt.

Az Európai Védelmi Alapot a Bizottság hajtja végre közvetlen irányítás keretében annak érdekében, hogy maximalizálja a végrehajtás hatékonyságát és eredményességét. A tagállamok aktívan részt vesznek az Európai Védelmi Alap végrehajtásában.

- **Alapjogok**

Az uniós polgárok biztonságának növelése garantálja alapvető jogaikat.

A finanszírozott tevékenységek meg fognak felelni az Unió nemzetközi egyezményekben vállalt kötelezettségeinek, és az összes támogatási kérelmet etikai szakértők fogják megvizsgálni.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A 2021–2027 közötti időszakra javasolt költségvetési előirányzat 13 000 000 000 EUR (folyó áron), amelyből:

- 4 100 000 000 EUR jut kutatási tevékenységekre;
- 8 900 000 000 EUR pedig fejlesztési tevékenységekre.

A szükséges költségvetési és emberi erőforrások szempontjából a többéves pénzügyi keretre gyakorolt hatást a javaslatot kísérő pénzügyi kimutatás részletezi.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

A pénzügyi kimutatás meghatározza a Bizottság szervezeti egységeiben az alap végrehajtásához szükséges erőforrásokat. A költséghatékonyság költség-haszon elemzés útján történő megerősítésének függvényében az alapot a Bizottság egy végrehajtó ügynöksége irányíthatja.

A teljesítményjelentés és -értékelés támogatására egy nyomonkövetési rendszer javasolt. Az eredmények fokozatosan fognak elérhetővé válni. A nyomonkövetési információ az alábbiakra fog vonatkozni:

- a korai évek input-mutatóira (pl. a projektek számára és típusaira);
- a programozási időszak félidős teljesítménymutatóira (a projektek tartamától függően);
- az alap későbbi éveinek eredménymutatóira (pl. a tagállamok általi későbbi beszerzés és szabadalmak).

A 2016. április 13-i intézményközi megállapodás⁵ 22. és 23. pontjának megfelelően értékeléseket kell végezni, ugyanis ezekben három intézmény is megerősítette, hogy a jövőbeni fellépési alternatívák hatásvizsgálatait a hatályos jogszabályok és szakpolitikák teljesítményének értékelésére kell alapozni. Az értékelések során vizsgálni kell a program gyakorlati hatását a mutatók/célok alapján, illetve annak részletes elemzésével, hogy mennyire releváns, eredményes és hatásos, teremt-e elegendő uniós hozzáadott értéket, továbbá koherens-e más uniós szakpolitikákkal. Az értékelések összegzik majd a levont tanulságokat, hogy azok segítségével azonosíthatók legyenek a hiányosságok/problémák, valamint a tevékenységek vagy eredményeik további optimalizálását szolgáló lehetőségek, és azok haszna/hatása maximalizálható legyen.

Amennyiben elegendő információ áll rendelkezésre, illetve legkésőbb négy évvel a végrehajtás kezdetét követően sor kerül majd az alap végrehajtásának időközi értékelésére a védelmi célú kutatásra irányuló előkészítő intézkedés és az európai védelmi ipari fejlesztési program utólagos értékelésével párhuzamosan.

A Bizottság a végső értékelést a végrehajtási időszak végén fogja elvégezni, amikor a projektek többsége lezárult.

Éghajlati szempontok érvényesítése

A Bizottságnak a 2021–2027 közötti többéves pénzügyi keretre vonatkozó javaslata ambiciózusabb célt tűz ki az éghajlati szempontoknak az uniós programok mindegyikére kiterjedő érvényesítése tekintetében, ami azt jelenti, hogy összességében az uniós kiadások 25 %-ának hozzá kell járulnia az éghajlat-politikai célkitűzésekhez. Ennek az alapnak a költségvetési ráfordítási célhoz való hozzájárulását a megfelelő bontási szinten uniós éghajlat-politikai markerek segítségével kell nyomon követni, és lehetőség szerint ennél pontosabb módszereket is kell használni. A Bizottság az adatokat az éves költségvetési tervezet készítésekor kötelezettségvállalási előirányzatok formájában tünteti fel.

Az Európai Védelmi Alap éghajlat-politikai célokhoz való hozzájárulását maximalizálendő a Bizottság az alap előkészítése, végrehajtása, felülvizsgálata és értékelése során mindvégig törekszik az ezt szolgáló intézkedések azonosítására.

• Az alkalmazás kezdőnapja

E javaslat az alkalmazás kezdőnapjaként 2021. január 1-jét határozza meg.

⁵ Intézményközi megállapodás az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság között a jogalkotás minőségének javításáról, 2016. április 13.; HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az Európai Védelmi Alap létrehozásáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 173. cikke (3) bekezdésére, 182. cikke (4) bekezdésére, 183. cikkére és 188. cikkének második bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) A 2016. november 30-án elfogadott európai védelmi cselekvési tervben a Bizottság elkötelezte magát amellyel, hogy kiegészítse, megsokszorozza és konszolidálja a tagállamok együttműködési erőfeszítéseit a védelmi ipari és technológiai képességek fejlesztése terén annak érdekében, hogy Európa reagálni tudjon a biztonsági kihívásokra, és erősödjön az európai védelmi ipar versenyképessége, innovációja és hatékonysága. Konkrét javaslatot tett az Európai Védelmi Alap (a továbbiakban: alap) felállítására a védelmi termékekhez és technológiákhoz kapcsolódó közös kutatási és közös fejlesztési beruházások támogatása céljából, ezáltal elősegítve a szinergiákat és a költséghatékonyságot, valamint előmozdítva a védelmi felszerelések tagállamok általi közös beszerzését és karbantartását. Ezen alap kiegészítené a már jelenleg is e célra fordított nemzeti finanszírozást, és együttműködésre, valamint védelmi beruházásaik növelésére lenne hivatott ösztönözni a tagállamokat. Az alap támogatná az együttműködést a védelmi vonatkozású termékek és technológiák teljes ciklusa alatt.
- (2) Az alap hozzájárulna egy erős, versenyképes és innovatív védelmi ipari és technológiai bázis létrehozásához, és párhuzamosan működne az integráltabb európai védelmi piacra irányuló uniós kezdeményezésekkel, nevezetesen a védelmi ágazat Unión belüli transzfereiről és a közbeszerzésről 2009-ben elfogadott két irányelvvel⁶.

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/43/EK irányelve (2009. május 6.) a védelmi vonatkozású termékek Közösségen belüli transzferére vonatkozó feltételek egyszerűsítéséről (HL L 146, 2009.6.10., 1. o.); az Európai Parlament és a Tanács 2009/81/EK irányelve (2009. július 13.) a honvédelem és biztonság területén egyes építési

- (3) Integrált megközelítést követve és az uniós védelmi ipar versenyképességének és innovációs képességének javításához való hozzájárulás érdekében létre kell hozni az Európai Védelmi Alapot. Az alapnak az Unió védelmi iparának versenyképességét, innovációját, hatékonyságát és autonómiáját kell előmozdítania, ezáltal hozzájárulva az Unió stratégiai autonómiájához a tagállamok, vállalkozások, kutatóközpontok, nemzeti közigazgatások, nemzetközi szervezetek és egyetemek közötti határokon átnyúló együttműködés támogatása révén a védelmi termékek és technológiák kutatási szakaszában és fejlesztési szakaszában. Innovatívabb megoldások és egy nyitott belső piac megvalósítása érdekében az alapnak támogatnia kell a védelem területén a kis- és középvállalkozások (kkv-k) és a közepes piaci tőkeértékű vállalatok határokon átnyúló részvételét.
- (4) A kutatási szakasz döntő fontosságú tényező, mivel megteremti az európai ipar termékfejlesztési kapacitásának és autonómiájának, valamint a tagállamok mint a védelem végfelhasználói függetlenségének feltételeit. A védelmi képességek fejlesztéséhez kapcsolódó kutatási szakasz jelentős kockázatokat foglalhat magában, különösen az alacsony érettségi szint és a technológiák forradalmisága kapcsán. A kutatási és technológiai szakaszt követő fejlesztési szakasz szintén komoly kockázatokkal és költségekkel jár, ami akadályozza a kutatási eredmények további hasznosítását, és hátrányosan befolyásolja az Unió védelmi iparának versenyképességét és innovációját.
- (5) Az alap nem támogathat olyan tisztán alapkutatásokat, amelyeket inkább más rendszerek keretében kellene támogatni, de magában foglalhat olyan védelemorientált alapkutatásokat, amelyek valószínűleg alapul szolgálnak a felismert vagy várható problémák vagy eshetőségek megoldásához.
- (6) Az alap támogathatja az új termékekkel és technológiákkal, valamint a már létező termékek és technológiák korszerűsítésével kapcsolatos tevékenységeket, amennyiben a korszerűsítésre irányuló tevékenységek végrehajtásához szükséges meglévő információk felhasználását nem korlátozzák nem társult harmadik országok vagy nem társult harmadik országbeli szervezetek. Az uniós finanszírozás kérelmezésekor a jogalanyoknak be kell nyújtaniuk a vonatkozó információkat a korlátozások hiányának megállapítása érdekében. Ilyen információk hiányában nincs lehetőség uniós finanszírozásra.
- (7) Annak biztosítása érdekében, hogy az Unió és tagállamai nemzetközi kötelezettségeit tiszteletben tartsák e rendelet végrehajtása során, az olyan termékekre vagy technológiákra vonatkozó intézkedések, amelyek felhasználását, fejlesztését vagy gyártását a nemzetközi jog tiltja, nem részesülhetnek az alap keretében finanszírozásban. E tekintetben az új, például olyan védelmi termékekkel vagy technológiákkal kapcsolatos intézkedések támogathatóságának, amelyeket kifejezetten halálos csapások végrehajtására terveztek anélkül, hogy a csapás végrehajtására vonatkozó döntés emberi ellenőrzés alatt állna, többek között a nemzetközi jog fejlődésétől kell függnie.
- (8) A konszolidált védelmi képességre vonatkozó követelményekre és a közös műszaki előírásokra vagy szabványokra vonatkozó megegyezés nehézsége akadályozza a tagállamok közötti és a különböző tagállamokban székhellyel rendelkező jogalanyok közötti határokon átnyúló együttműködést. Az ilyen követelmények, előírások és szabványok hiánya a védelmi ágazat

beruházásra, árubeszerzésre és szolgáltatásnyújtásra irányuló, ajánlatkérő szervek vagy ajánlatkérők által odaítélt szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról (HL L 216., 2009.8.20., 76. o.).

növekvő széttagoltságot, műszaki összetettséget, késedelmeket és megugró költségeket, valamint alacsonyabb szintű interoperabilitást eredményezett. A magasabb szintű technológiai felkészültséget igénylő tevékenységek esetében előfeltételként kell szabni, hogy megállapodás szülessen a közös műszaki előírásokról. Az alapból támogatni kell a közös védelmi képességre vonatkozó követelmények kialakítását és alátámasztó tanulmányok készítését eredményező tagállami tevékenységeket, valamint azokat a tevékenységeket is, amelyek a műszaki előírások vagy szabványok közös meghatározásának elkészítését segítik elő.

- (9) Mivel az alap célja az uniós védelmi ipar versenyképességének és innovációjának támogatása az együttműködésen alapuló védelmi kutatási és technológiai tevékenységek kihasználásával és kiegészítésével, valamint az együttműködési projektek fejlesztési szakasza kockázatainak megszüntetésével, a védelmi vonatkozású termékek vagy technológiák kutatásával és fejlesztésével kapcsolatos tevékenységek támogatandók az alap keretében. Ugyanez a már létező védelmi vonatkozású termékek és technológiák korszerűsítésére is vonatkozik, ideértve azok interoperabilitását is.
- (10) Mivel az alap célja elsősorban a jogalanyok és a tagállamok között Európa-szerte megvalósuló együttműködés fokozása, a tevékenységek csak akkor kaphatnak az alapból finanszírozási támogatást, ha legalább három különböző tagállamban és/vagy társult országban alapított legalább három jogalany együttműködésével valósulnak meg. E három, legalább két különböző tagállamban és/vagy társult országban alapított támogatható jogalanyt a gyakorlatban sem közvetlen, sem közvetett módon nem ellenőrizheti egyazon szervezet, illetve a szervezetek nem ellenőrizhetik egymást. A tagállamok közötti együttműködés fokozása érdekében az alap támogathatja a kereskedelmi hasznosítást megelőző közös beszerzést.
- (11) A [a hivatkozás a TOT-okról szóló új határozatnak megfelelően frissítendő: 2013/755/EU tanácsi határozat⁷ 94. cikke] alapján a tengerentúli országokban és területeken (TOT-ok) letelepedett szervezetek jogosultak finanszírozásban részesülni, figyelemmel az alap szabályaira és célkitűzéseire, valamint azon tagállam esetleges megállapodásaira is, amelyhez a TOT-ok kapcsolódnak.
- (12) Mivel az alap az uniós védelmi ipar versenyképességének, hatékonyságának és autonómiájának erősítésére irányul, főszabály szerint csak az Unióban vagy a társult országokban alapított és olyan szervezetek részesülhetnek támogatásban, amelyek nem állnak nem társult harmadik országok vagy nem társult harmadik országbeli szervezetek ellenőrzése alatt. Ezenkívül az Unió és a tagállamok alapvető biztonsági és védelmi érdekeinek védelmét biztosítandó, az alap által támogatott tevékenységekhez a kedvezményezettek és alvállalkozóik által felhasznált infrastruktúrák, létesítmények, eszközök és erőforrások nem lehetnek nem társult harmadik ország területén.
- (13) Bizonyos esetekben – ha ez a tevékenység céljainak eléréséhez szükséges – lehetségesnek kell lennie az azon alapelvtől való eltérésnek, hogy a kedvezményezettek és alvállalkozóik nem állhatnak nem társult harmadik országok vagy nem társult harmadik országbeli szervezetek ellenőrzése alatt. Ebben az összefüggésben azok az Unióban letelepedett jogalanyok, amelyek nem társult harmadik ország vagy nem társult harmadik országbeli szervezet ellenőrzése alatt állnak, akkor lehetnek támogatásra jogosultak, ha az Unió és tagállamai biztonsági és védelmi

⁷ A Tanács 2013/755/EU határozata (2013. november 25.) az Európai Unió és a tengerentúli országok és területek társulásáról (tengerentúli társulási határozat) (HL L 344., 2013.12.19., 1. o.).

érdekeihez kapcsolódó releváns és szigorú feltételek teljesülnek. Az ilyen szervezetek részvétele nem sértheti az alap célkitűzéseit. A pályázóknak a tevékenységhez használt infrastruktúrákkal, létesítményekkel, eszközökkel és erőforrásokkal kapcsolatos valamennyi releváns információt rendelkezésre kell bocsátaniuk.

- (14) Ha egy konzorcium támogatható tevékenységben szeretne részt venni, és az Unió pénzügyi segítségnyújtása támogatás formájában valósul meg, a konzorciumnak ki kell neveznie az egyik tagot koordinátornak, aki a fő kapcsolattartó lesz.
- (15) Abban az esetben, ha az alap által támogatott fejlesztési tevékenységet a tagállamok vagy a társult országok által kinevezett projektmenedzser irányítja, a kifizetésnek a kedvezményezett számára történő teljesítése előtt a Bizottságnak tájékoztatnia kell a projektmenedzsert annak érdekében, hogy az be tudja tartatni a kedvezményezettekkel a határidőket. Bizonyos körülmények között a projektmenedzser közölheti a Bizottsággal a tevékenység előrehaladására vonatkozó észrevételeit annak érdekében, hogy a Bizottság ellenőrizhesse, hogy teljesülnek-e a kifizetés feltételei.
- (16) Annak biztosítása érdekében, hogy a finanszírozott tevékenységek pénzügyi szempontból életképesek legyenek, a kedvezményezetteknek bizonyítaniuk kell, hogy a tevékenység azon költségeit, amelyekre az uniós finanszírozás nem terjed ki, más finanszírozási forrásból fedezik.
- (17) A tagállamok számára különböző pénzügyi konstrukcióknak kell rendelkezésre állniuk a védelmi képességek közös fejlesztésére és beszerzésére. A Bizottság által kialakított pénzügyi eszköztárnak különböző típusú konstrukciókat kell biztosítania, amelyeket a tagállamok az együttműködésen alapuló fejlesztések és beszerzések pénzügyi vonatkozású nehézségeinek leküzdéséhez használhatnak fel. Az ilyen pénzügyi konstrukciók felhasználása – az Európai Védelmi Alap keretében támogatott projektek esetében is – elősegítheti az együttműködésen alapuló védelmi projektek elindítását és a védelmi kiadások hatékonyságának növelését.
- (18) Tekintettel a védelmi ipar sajátosságaira, amelynek esetében a kereslet szinte kizárólag a tagállamokból és a társult országokból származik, amelyek a védelmi vonatkozású termékek és technológiák összes beszerzését is ellenőrzik a kivitelt is ideértve, a védelmi ágazat működése egyedülálló, és nem követi a tradicionálisabb piacokat szabályozó hagyományos szabályokat és üzleti modelleket. Az ipar ezért nem vállalhat jelentős önfinanszírozású védelmi kutatási-fejlesztési (K+F) projekteket, hanem a tagállamok és a társult országok általában teljes mértékben finanszírozzák az összes K+F költséget. Az alap célkitűzéseinek megvalósítása érdekében, különösen a különböző tagállamok és társult országok vállalkozásai közötti együttműködés ösztönzése céljából és a védelmi ágazat sajátosságainak figyelembevétele mellett, az elszámolható költségek akár egészét fedezni kell a prototípusok kifejlesztésének szakaszát megelőzően végzett tevékenységek esetében.
- (19) A prototípus-fejlesztés szakasza egy kulcsfontosságú szakasz, amelyben a tagállamok vagy a társult országok általában döntenek konszolidált beruházásukról, és elindítják jövőbeni védelmi termékeik vagy technológiáik beszerzésének folyamatát. Ez az oka annak, hogy e konkrét szakaszban a tagállamok és a társult országok megállapodnak a szükséges kötelezettségvállalásokról, ideértve a költségmegosztást és a projekt iránt viselt felelősséget is. Kötelezettségvállalásuk hitelességének biztosítása érdekében az Unió által az alap keretében nyújtott pénzügyi támogatás általában nem haladhatja meg az elszámolható költségek 20 %-át.
- (20) A prototípus-fejlesztési szakaszt követő tevékenységek esetében legfeljebb 80 %-os finanszírozást kell előírni. E tevékenységek, amelyek közelebb állnak a termékek és a technológiák véglegesítéséhez, még mindig jelentős költségekkel járhatnak.
- (21) A védelmi ágazatban érdekelt felek specifikus közvetett költségekkel – például a biztonsággal kapcsolatos költségekkel – szembesülnek. Továbbá az érdekelt felek egy olyan egyedi piacon

dolgoznak, ahol – a keresleti oldalról jelentkező igény hiányában – nem tudják úgy megtéríttetni a kutatási-fejlesztési költségeket, mint a polgári szektorban. Ezért indokolt lehetővé tenni 25 %-os átalányfinanszírozást, valamint projektalapúan megengedni a kedvezményezettek szokásos költségelszámolási gyakorlatának megfelelően kiszámított közvetett költségek elszámolását, amennyiben ezt a költségelszámolási gyakorlatot az adott nemzeti hatóságok hasonló nemzeti finanszírozási rendszerek esetében elfogadják, és az adott gyakorlatról tájékoztatták a Bizottságot. Az engedélyezésre jogosult illetékes tisztviselőnek meg kell indokolnia a munkaprogramban vagy a pályázati felhívásban az arra vonatkozó döntését, hogy a 25 %-os átalányfinanszírozáson felüli elszámolható közvetett költségeket is elfogad.

- (22) Annak biztosítása érdekében, hogy a finanszírozott tevékenységek hozzájáruljanak az európai védelmi ipar versenyképességéhez és hatékonyságához, fontos, hogy a tagállamok eleve közösen kívánják beszerezni a végterméket vagy használni a technológiát, mégpedig határokon átnyúló közös beszerzés keretében, amelynek esetében a tagállamok közösen szervezik meg beszerzési eljárásaikat, különösen egy központi beszerző szerv segítségével.
- (23) Az Unió védelmi iparában az innováció és a technológiai fejlesztés előmozdításának az Unió biztonsági és védelmi érdekeivel összhangban kell történnie. Ennek megfelelően az egyik odaítélési szempontnak annak kell lennie, hogy az adott tevékenység mennyiben szolgálja ezeket az érdekeket, illetve a védelmi célú kutatásra és a védelmi képességekre vonatkozóan a tagállamok által közösen elfogadott prioritásokat. Az Unión belül a közös védelmi kutatásokkal és képességekkel kapcsolatos hiányosságok a közös biztonság- és védelempolitika (KBVP) keretében kerülnek azonosításra, mégpedig az átfogó stratégiai kutatási menetrend és a képességfejlesztési terv segítségével. Más uniós folyamatok, például a koordinált éves védelmi szemle és az állandó strukturált együttműködés az adott prioritások megvalósítását támogatják a szorosabb együttműködésre kínálkozó lehetőségek azonosítása és előmozdítása révén, a biztonsággal és a védelemmel kapcsolatos ambíciózus uniós célok elérésére érdekében. Adott esetben a regionális és nemzetközi prioritások – ideértve azokat is, amelyek az Észak-atlanti Szerződés Szervezetének keretében kerülnek meghatározásra – szintén figyelembe vehetők, ha összhangban vannak az uniós prioritásokkal, és nem akadályozzák a tagállamok vagy a társult országok részvételét, figyelembe véve ugyanakkor azt is, hogy a felesleges párhuzamosságot el kell kerülni.
- (24) Az állandó strukturált együttműködéssel összefüggésben az Unió intézményi keretében kidolgozott támogatható projekteknek folyamatosan biztosítaniuk kell a szorosabb együttműködést a különböző tagállamok jogalanyai között, ezzel pedig közvetlenül hozzájárulhatnak az alap céljainak eléréséhez. Kiválasztásuk esetén e projektek esetében ezért indokolt magasabb finanszírozási arányt alkalmazni.
- (25) A Bizottság figyelembe veszi a Horizont Európa keretprogram keretében finanszírozott egyéb tevékenységeket a felesleges párhuzamosság elkerülése és a polgári és védelmi kutatások közötti kölcsönös inspiráció biztosítása érdekében.
- (26) A kiberbiztonság és a kibervédelem egyre fontosabb kihívások, és a Bizottság és a főképviselő elismerte annak szükségességét, hogy szinergiákat kell létrehozni az alap alkalmazási körébe tartozó kibervédelmi intézkedések és a kiberbiztonsággal kapcsolatos – például a kiberbiztonságról szóló közös közleményben bejelentett – uniós kezdeményezések között. Különösen a létrehozandó Európai Kiberbiztonsági Ipari, Technológiai és Kutatási Kompetenciaközpontnak kell szinergiára törekednie a kiberbiztonság polgári és védelmi dimenziói között. Az tevékenyen támogathatná a tagállamokat és más érintett szereplőket tanácsadással; szakértelem megosztásával, valamint a projektek és tevékenységek terén az

együttműködés elősegítésével, továbbá abban az esetben is, ha az Európai Védelmi Alappal kapcsolatban projektmenedzserként eljáró tagállamok ezt kérik.

- (27) Integrált megközelítést kell biztosítani a Bizottság által az (EU, Euratom) 2018/... európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: költségvetési rendelet) [58. cikke (2) bekezdésének b) pontja] értelmében elindított, a védelmi célú kutatásra irányuló előkészítő intézkedés és a(z) .../EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel létrehozott európai védelmi ipari fejlesztési program körébe tartozó tevékenységek összehangolásával, valamint a részvétel feltételeinek összehangolása, egy koherensebb eszköztár létrehozása és az innovációs, együttműködési és gazdasági hatás növelése érdekében, elkerülve ugyanakkor a felesleges párhuzamosságot és a széttöredezettséget. Ezzel az integrált megközelítéssel az alap hozzájárulna a védelmi kutatások eredményeinek jobb hasznosításához, a védelmi ágazat sajátosságainak figyelembevétele mellett megszüntetve a kutatás és a fejlesztés közötti szakadékot, valamint elősegítve az innováció minden formáját, ideértve a forradalmi innovációt is, amelynek esetében az esetleges kudarcot el kell fogadni.
- (28) Ezen alap szakpolitikai célkitűzéseit az InvestEU Alap [...] szakpolitikai keretéhez/kereteihez tartozó pénzügyi eszközök és költségvetési garanciák is támogatni fogják.
- (29) A pénzügyi támogatást a piaci hiányosságok vagy az optimálistól elmaradó beruházási helyzetek kezelésére kell – arányos mértékben – felhasználni, kerülve az intézkedések megkettőzését vagy a magánfinanszírozás kizorítását, illetve a torzított versenyt a belső piacon. Az intézkedéseknek egyértelmű uniós hozzáadott értéket kell képviselniük.
- (30) A rendeletben szereplő finanszírozási formákat és a végrehajtási módszereket annak alapján kell megválasztani, hogy mennyiben képesek elérni a tevékenységek egyedi célkitűzéseit és biztosítani az eredményeket, figyelembe véve különösen az ellenőrzési költségeket, az adminisztratív terheket és a szabályok be nem tartásának várható kockázatát. Mérlegelni kell többek között az egyösszegű átalányok, az átalányfinanszírozás és az egységköltségek alkalmazását, valamint a költségvetési rendelet [125. cikkének (1) bekezdésében] említett költségekhez nem kapcsolódó finanszírozási formákat.
- (31) A Bizottságnak meg kell határoznia az alap célkitűzéseinek megfelelő éves vagy többéves munkaprogramokat. A munkaprogram meghatározásában a Bizottság munkáját a tagállamok képviselőiből álló bizottságnak kell segítenie. A védelmi ágazatban szerzett tudásának kihasználása érdekében az Európai Védelmi Ügynökség megfigyelői státuszt kap a bizottságban. A védelmi terület sajátosságai miatt az Európai Külügyi Szolgálatnak ugyancsak segítenie kell a tagállamok képviselőiből álló bizottság munkáját.
- (32) E rendelet egységes feltételek mellett történő végrehajtásának biztosítása érdekében végrehajtási hatásköröket kell a Bizottságra ruházni a munkaprogram elfogadására, valamint a támogatásoknak a kiválasztott fejlesztési tevékenységekre való odaítélésére vonatkozóan. Különösen a fejlesztési tevékenységek végrehajtása során kell figyelembe venni a védelmi ágazat sajátosságait, nevezetesen a tagállamok és/vagy a társult országok tervezési és

beszerzési folyamat tekintetében fennálló felelősségét. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a [182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi] rendeletnek⁸ megfelelően kell gyakorolni.

- (33) A nyitott belső piac előmozdítása érdekében ösztönözni kell, hogy a finanszírozott tevékenységekben határon átnyúló tevékenységet folytató kkv-k és közepes piaci tőkeértékű vállalatok is részt vegyenek konzorciumi tagként vagy alvállalkozóként.
- (34) A Bizottságnak törekednie kell arra, hogy az alap sikere érdekében fenntartsa a párbeszédet a tagállamokkal és az iparral.
- (35) Ez a rendelet meghatározza az Európai Védelmi Alap pénzügyi keretösszegét, amely a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló, az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti [új intézményközi megállapodás]⁹ értelmében az éves költségvetési eljárás során az elsődleges referenciaösszeget jelenti az Európai Parlament és a Tanács számára.
- (36) Az alapra – eltérő rendelkezés hiányában – a költségvetési rendelet alkalmazandó. A költségvetési rendelet megállapítja az uniós költségvetés végrehajtására – többek között a vissza nem térítendő támogatásokra, a pénzdíjakra, a közbeszerzésre, a pénzügyi támogatásra, a finanszírozási eszközökre és a költségvetési garanciákra – vonatkozó szabályokat.
- (37) Erre a rendeletre az Európai Parlament és a Tanács által az Európai Unió működéséről szóló szerződés 322. cikke alapján elfogadott horizontális költségvetési szabályok vonatkoznak. E szabályokat a költségvetési rendelet rögzíti, és azok meghatározzák különösen a költségvetés elkészítésére és annak vissza nem térítendő támogatások, közbeszerzés, pénzdíjak és közvetett végrehajtás révén történő végrehajtására vonatkozó eljárást, valamint rendelkeznek a pénzügyi szereplők felelősségére vonatkozó ellenőrzésekről. Az EUMSZ 322. cikke alapján elfogadott szabályok az Unió költségvetésének a tagállamokban a jogállamisággal kapcsolatos általános hiányosságok esetén való védelmére is vonatkoznak, mivel a jogállamiság elvének tiszteletben tartása alapvető előfeltétele a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás és hatékony uniós finanszírozás.
- (38) A költségvetési rendelettel, a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel¹⁰, a 2988/95/Euratom, EK tanácsi rendelettel¹¹, a 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendelettel¹² és az (EU) 2017/1939 tanácsi rendelettel¹³ összhangban, az Unió pénzügyi érdekeit arányos intézkedésekkel kell védeni, ideértve a szabálytalanságok és a csalás

⁸ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

⁹ A hivatkozást naprakésszé kell tenni: HL C 373., 2013.12.20., 1. o. *A megállapodás a következő címen érhető el: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013Q1220\(01\)&from=HU](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013Q1220(01)&from=HU)*

¹⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.).

¹¹ A Tanács 2988/95/EK, Euratom rendelete (1995. december 18.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről (HL L 312., 1995.12.23., 1. o.).

¹² A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o.).

¹³ A Tanács (EU) 2017/1939 rendelete (2017. október 12.) az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről (HL L 283., 2017.10.31., 1. o.).

megelőzését, feltárását, korrekcióját és kivizsgálását, az eltűnt, jogalap nélkül kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált pénzeszközök visszafizettetését és adott esetben közigazgatási szankciók alkalmazását. Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel és a 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendelettel összhangban vizsgálatokat – többek között helyszíni ellenőrzéseket és szemléket – végezhet annak megállapítása céljából, hogy történt-e csalás, korrupció vagy bármilyen más jogellenes tevékenység, amely sérti az Unió pénzügyi érdekeit. Az (EU) 2017/1939 rendelettel összhangban az Európai Ügyészség kinyomozhatja és büntetőeljárás alá vonhatja az (EU) 2017/1371 európai parlamenti és tanácsi irányelv¹⁴ szerinti, az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalást és más bűncselekményt. A költségvetési rendelettel összhangban minden olyan személynek vagy szervezetnek, amely uniós finanszírozásban részesül, maradéktalanul együtt kell működnie az Unió pénzügyi érdekeinek védelmében, biztosítania kell a Bizottság, az OLAF, az Európai Ügyészség és az Európai Számvevőszék számára a szükséges jogokat és hozzáférést, valamint gondoskodnia kell arról, hogy az uniós források felhasználásában részt vevő harmadik felek ezekkel egyenértékű jogokat biztosítsanak.

- (39) Az Európai Gazdasági Térségben (EGT) tagsággal rendelkező harmadik országok az EGT-megállapodással – amely a programoknak a megállapodás szerint meghozott határozattal történő végrehajtásáról rendelkezik – létrehozott együttműködés keretében részt vehetnek uniós programokban. E rendeletnek konkrét rendelkezést kell tartalmaznia az engedélyezésre jogosult illetékes tisztviselő, az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) és az Európai Számvevőszék számára a hatáskörük hiánytalan gyakorlásához szükséges jogok és hozzáférés biztosításáról.
- (40) A jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodás (22) és (23) bekezdése alapján e rendeletet sajátos ellenőrzési követelményeknek megfelelően gyűjtött információk alapján értékelni kell, ugyanakkor el kell kerülni a túlszabályozást és az adminisztratív terheket, főként a tagállamokra nehezedőeket. Ezek a követelmények adott esetben – a rendelet gyakorlati hatásai értékelésének alapjaként – mérhető mutatókat is magukban foglalhatnak. A Bizottságnak legkésőbb négy évvel az alap végrehajtásának kezdetét követően időközi értékelést, az alap végrehajtásának végén pedig végső értékelést kell készítenie, amelyben a pénzügyi megvalósítás eredményei, az adott időpontban lehetséges mértékben pedig az eredményei és hatásai szempontjából megvizsgálja a pénzügyi tevékenységeket. Ebben a jelentésben a kkv-knak és a közepes piaci tőkeértékű vállalatoknak az alap által támogatott határokon átnyúló projektekben, illetve a kkv-knak és a közepes piaci tőkeértékű vállalatoknak a globális értékláncban való részvételét is elemezni kell. A Bizottság javaslatot tehet e rendelet módosítására is az alap végrehajtása során bekövetkező esetleges fejleményekre adott válaszként.
- (41) Tekintettel az éghajlatváltozás kezelésének fontosságára a Párizsi Megállapodás végrehajtására tett uniós kötelezettségvállalásokkal és az ENSZ fenntartható fejlesztési céljaival összhangban, ez az alap hozzájárul majd az éghajlati szempontoknak az uniós szakpolitikákban történő érvényesítéséhez, valamint annak az általános célkitűzésnek a teljesítéséhez, hogy az uniós költségvetési kiadások legalább 25 %-a éghajlat-politikai célok eléréséhez járuljon hozzá. A releváns tevékenységek meghatározására az alap előkészítése és végrehajtása során, újbóli értékelésükre pedig a program félidős értékelés keretében kerül sor.

¹⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1371 irányelve (2017. július 5.) az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről (HL L 198., 2017.7.28., 29. o.).

- (42) Mivel az alap csak a védelmi termékek és technológiák kutatási-fejlesztési szakaszát támogatja, a finanszírozott tevékenységek eredményeként létrejövő termékek vagy technológiák vonatkozásában az Uniót elvben nem illethetik meg tulajdon- vagy szellemi tulajdon-jogok, hacsak az uniós segítségnyújtást közbeszerzés formájában nem nyújtják. Ugyanakkor kutatási tevékenységek esetében az érdekelt tagállamoknak és társult országoknak lehetőséget kell biztosítani a finanszírozott tevékenységek eredményeinek felhasználására és az együttműködésen alapuló további fejlesztésben való részvételre, és ezért lehetővé kell tenni az említett elvtől való eltérést.
- (43) Az Unió által nyújtott pénzügyi támogatás nem befolyásolhatja a védelmi vonatkozású termékeknek a 2009/43/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel¹⁵ összhangban történő, Unión belüli transzferét, sem pedig a termékek, felszerelések, illetve technológiák kivitelét.
- (44) A különleges háttér-információk használata vagy illetéktelen személyeknek a kutatási projektek révén keletkezett érzékeny eredményekhez való hozzáférése kedvezőtlen hatást gyakorolhat akár az Unió, akár pedig egy vagy több tagállam érdekeire. Ezért a bizalmas és a minősített adatok kezelését az irányadó uniós jog és az intézmények belső szabályzatai, így különösen az (EU, Euratom) 2015/444 bizottsági határozat¹⁶ szerint kell végezni.
- (45) A hatásútvonal-mutatók szükség szerinti kiegészítésének vagy módosításának lehetővé tétele érdekében a Bizottságnak felhatalmazást kell kapnia arra, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásnak megfelelően kerüljön sor. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.
- (46) A Bizottságnak a titoktartás és a biztonság követelményeire és különösen a minősített adatokra és a különleges adatokra kellő figyelemmel kell kezelnie az alapot.

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

¹⁵ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/43/EK irányelve (2009. május 6.) a védelmi vonatkozású termékek Közösségen belüli transzferére vonatkozó feltételek egyszerűsítéséről (HL L 146., 2009.6.10., 1. o.).

¹⁶ A Bizottság (EU, Euratom) 2015/444 határozata (2015. március 13.) az EU-minősített adatok védelmét szolgáló biztonsági szabályokról (HL L 72., 2015.3.17., 53. o.).

I. CÍM

A KUTATÁS-FEJLESZTÉSRE VONATKOZÓ KÖZÖS RENDELKEZÉSEK

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet létrehozza az Európai Védelmi Alapot (a továbbiakban: alap).

A rendelet megállapítja az alap célkitűzéseit, a 2021–2027 közötti időszakra szóló költségvetést, az uniós finanszírozás formáit, valamint az e finanszírozás nyújtására vonatkozó szabályokat.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. **„vegyesfinanszírozási műveletek”**: az uniós költségvetésből – többek között a költségvetési rendelet [2. cikkének 6. pontja] szerinti vegyesfinanszírozási eszköz keretében – támogatott olyan tevékenységek, amelyek az uniós költségvetésből nyújtott nem visszafizetendő támogatási formákat és/vagy finanszírozási eszközöket ötvöznak fejlesztési vagy egyéb állami pénzügyi intézményektől, valamint kereskedelmi pénzügyi intézményektől és befektetőktől származó visszafizetendő támogatási formákkal;
2. **„ellenőrzés”**: a valamely jogalany felett akár közvetlenül, akár pedig egy vagy több köztes jogalanyon keresztül közvetve meghatározó befolyás gyakorlására való képesség;
3. **„fejlesztési tevékenység”**: elsősorban a fejlesztési szakaszban kifejtett védelemorientált tevékenységet magában foglaló minden olyan tevékenység, amely új termékekre vagy technológiákra, illetve már létező termékek vagy technológiák korszerűsítésére vonatkozik, ide nem értve a fegyverek előállítását és használatát;
4. **„forradalmi védelmi technológia”**: olyan technológia, amelynek alkalmazása gyökeresen képes megváltoztatni a védelmi ügyek koncepcióit és vitelét;
5. **„ügyvezetői struktúra”**: a nemzeti jognak megfelelően kijelölt bármely olyan szerv vagy szervek, amelyek hatáskörrel rendelkeznek a jogalany stratégiájának, célkitűzéseinek és átfogó irányításának meghatározására, és amelyek felügyelik és nyomon követik a vezetői döntéshozatalt;
6. **„jogalany”**: minden olyan természetes személy, valamint a nemzeti jog, az uniós jog vagy a nemzetközi jog alapján létrehozott olyan jogi személy, amely jogi személyiséggel rendelkezik, és saját nevében jogokat gyakorolhat és kötelezettségeket vállalhat, illetve a

költségvetési rendelet [197. cikke (2) bekezdésének c) pontja] szerinti, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet;

7. **„közepes piaci tőkeértékű vállalat”**: olyan vállalat, amely nem a 2003/361/EK bizottsági ajánlás¹⁷ meghatározása szerinti mikro-, kis- és középvállalkozás (a továbbiakban: kkv), és amely alkalmazottainak létszáma – a személyzet létszámát az említett ajánlás melléklete I. címének 3., 4., 5. és 6. cikke szerint számítva – legfeljebb 3 000 fő;
8. **„kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzés”**: kutatási-fejlesztési szolgáltatások olyan beszerzése, amely a kockázatok és a hasznok piaci feltételek szerinti megosztásán, többszakaszos, versenyalapú fejlesztésen alapul oly módon, hogy a kutatási-fejlesztési szolgáltatások beszerzése és a végtermék kereskedelmi mennyiségekben történő piaci bevezetése egyértelműen különválnak egymástól;
9. **„projektmenedzser”**: egy tagállamban vagy társult országban letelepedett bármely ajánlatkérő szerv, amelyet egy tagállam vagy társult ország, illetve tagállamok és/vagy társult országok egy csoportja hozott létre állandó vagy eseti jelleggel multinacionális fegyverkezési projektek irányítására;
10. **„kedvezményezett”**: az alap keretében finanszírozásban részesülő bármely jogalany;
11. **„kutatási tevékenység”**: minden olyan tevékenység, amely kizárólag a védelmi alkalmazásokra összpontosító kutatási tevékenységekből áll;
12. **„eredmények”**: az adott tevékenység bármilyen fizikai vagy immateriális hatása, például adatok, know-how vagy információk, függetlenül azok formájától és jellegétől, valamint attól, hogy oltalom alá helyezhetők-e vagy sem, valamint a hozzájuk kapcsolódó jogok, beleértve a szellemi tulajdon-jogokat is;
13. **„különjelentés”**: a kutatási tevékenység konkrét célja, amely összegzi annak eredményeit, és kiterjedt információkat tartalmaz az alapelvekre, a célkitűzésekre, a tényleges eredményekre, az alapvető tulajdonságokra, a végrehajtott tesztekre, a lehetséges előnyökre, a potenciális védelmi alkalmazásokra, valamint a kutatás várt hasznosítási útjára vonatkozóan;
14. **„rendszerprototípus”**: egy termék vagy technológia mintadarabja, amellyel üzemi környezetben demonstrálható az adott termék vagy technológia működése;
15. **„harmadik ország”**: olyan ország, amely nem tagja az Uniónak;
16. **„nem társult harmadik ország”**: olyan harmadik ország, amely nem minősül az 5. cikk szerinti társult országnak;
17. **„nem társult harmadik országbeli szervezet”**: nem társult harmadik országban alapított jogalany, vagy olyan jogalany, amelynek ügyvezetői struktúrája nem társult harmadik országban található.

¹⁷ A Bizottság 2003/361/EK ajánlása (2003. május 6.) a mikro-, a kis- és a középvállalkozások meghatározásáról (HL L 124., 2003.5.20., 36. o.).

3. cikk *Az alap célkitűzései*

- (1) Az alap általános célkitűzése az európai védelmi ipar versenyképességének, hatékonyságának és innovációs képességének előmozdítása azáltal, hogy támogatja az együttműködésen alapuló intézkedéseket és a jogalanyok – ideértve a kkv-kat és a közepes piaci tőkeértékű vállalatokat is – közötti határokon átnyúló együttműködést az egész Unióban, valamint előmozdítja az innovációban, a kutatásban és a technológiai fejlesztésben rejlő ipari potenciál jobb kihasználását az ipari ciklus minden egyes szakaszában, hozzájárulva ezzel az Unió stratégiai autonómiájához. Az alapnak az Unió fellépésének szabadságához és autonómiájához is hozzá kell járulnia, különösen technológiai és ipari szempontból.
- (2) Az alap egyedi célkitűzései a következők:
 - a) a jövőbeli képességek teljesítményének jelentős mértékű fokozására alkalmas, kutatási együttműködésen alapuló projektek támogatása, amelyek az innováció maximalizálására törekcsenek, és új – többek között forradalmi – termékeket és technológiákat vezetnek be;
 - b) a tagállamok által a közös kül- és biztonságpolitika keretében közösen elfogadott védelmi képességbeli prioritásokkal összhangban lévő, védelmi termékekre és technológiákra vonatkozó, együttműködésen alapuló fejlesztési projektek támogatása, hozzájárulva ezzel az Unión belüli védelmi kiadások nagyobb hatékonyságához, a nagyobb méretgazdaságosság eléréséhez, csökkentve a felesleges párhuzamosságok kockázatát és ezáltal Unió-szerte csökkentve a védelmi termékek és technológiák széttöredezettségét. Végezetül az alap nagyobb interoperabilitást fog eredményezni a tagállamok kapacitásai között.

4. cikk *Költségvetés*

- (1) Az Európai Védelmi Alap 2021–2027 közötti időszakban történő végrehajtására szánt pénzügyi keretösszeg folyó áron 13 000 000 000 EUR.
- (2) Az (1) bekezdésben említett összeg indikatív felosztása a következő:
 - a) legfeljebb 4 100 000 000 EUR kutatási tevékenységekre;
 - b) legfeljebb 8 900 000 000 EUR fejlesztési tevékenységekre.
- (3) Az (1) bekezdésben említett összeg felhasználható az alap végrehajtásához kapcsolódó technikai és igazgatási segítségnyújtásra, így például előkészítő, nyomonkövetési, kontroll-, ellenőrzési és értékelési intézkedésekre, ideértve a szervezeti információtechnológiai rendszereket.
- (4) Az (1) bekezdésében említett pénzügyi keretösszeg legfeljebb 5 %-át forradalmi védelmi technológiák támogatására kell fordítani.
- (5) A tagállamok részére megosztott irányítás keretében allokált források a tagállamok kérésére átcsoportosíthatók az alaphoz. A Bizottság ezeket a forrásokat a költségvetési rendelet [62. cikke (1) bekezdésének a) pontjával] összhangban közvetlenül hajtja végre. Ezeket a forrásokat lehetőség szerint az érintett tagállam javára kell felhasználni.

5. cikk
Társult országok

Az alap nyitva áll az Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA) azon tagjai számára, amelyek az Európai Gazdasági Térség (EGT) tagjai is, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban meghatározott feltételekkel.

6. cikk
A forradalmi védelmi technológiák támogatása

- (1) A Bizottság a munkaprogramokban meghatározott beavatkozási területekkel kapcsolatos nyilvános konzultációk útján ítéli oda a finanszírozást.
- (2) A Bizottság eseti alapon határozhatja meg az innovatív megoldások finanszírozásához leginkább megfelelő finanszírozási formát.

7. cikk
Etika

- (1) Az alap keretében végrehajtott tevékenységeknek meg kell felelniük az etikai elveknek és a vonatkozó nemzeti, uniós és nemzetközi jogszabályoknak.
- (2) A pályázatokat szisztematikusan át kell vizsgálni az összetett vagy súlyos etikai kérdéseket felvető tevékenységek azonosítása céljából, és azokat etikai értékelésre kell előterjeszteni. Az etikai vizsgálatokat és értékeléseket a Bizottság folytatja le védelmi etikai szakértők támogatásával. A Bizottság a lehető legnagyobb mértékben biztosítja az etikai eljárások átláthatóságát.
- (3) A tevékenységben részt vevő jogalanyok az érintett tevékenységek megkezdése előtt minden jóváhagyást vagy egyéb kötelező okmányt beszereznek az érintett nemzeti, helyi etikai bizottságoktól vagy egyéb szervektől, így például az adatvédelmi hatóságoktól. Ezeket a dokumentumokat nyilván kell tartani, és azokat a Bizottsághoz kell benyújtani.
- (4) Adott esetben a Bizottság a tevékenység végrehajtása során etikai ellenőrzéseket folytat le. Súlyos vagy összetett etikai kérdések esetén az ellenőrzéseket a Bizottság védelmi etikai szakértők támogatásával folytatja le.
- (5) Az etikailag nem elfogadható tevékenységek bármikor elutasíthatók vagy megszüntethetők.

II. FEJEZET PÉNZÜGYI RENDELKEZÉSEK

8. cikk
Az uniós finanszírozás végrehajtása és formái

- (1) Az alapot a költségvetési rendelettel összhangban közvetlen irányítással kell végrehajtani.
- (2) Az alap a költségvetési rendeletben meghatározott bármely formában – különösen vissza nem térítendő támogatás, pénzdíj és közbeszerzés formájában – nyújthat finanszírozást. Vegyesfinanszírozási műveletek keretében finanszírozási eszköz formájában is nyújtható finanszírozás.

9. cikk

Kumulatív, kiegészítő és kombinált finanszírozás

- (1) Egy másik uniós program keretében hozzájárulásban részesült intézkedés azzal a feltétellel kaphat hozzájárulást az alapból is, hogy a hozzájárulások nem ugyanazokat a költségeket fedezik. Az egyes uniós programokból/alapokból nyújtott hozzájárulásokra a megfelelő program/alap szabályai alkalmazandók. A kumulatív finanszírozás összege nem haladhatja meg az intézkedés elszámolható költségeinek összegét, és a különböző uniós programokból nyújtott támogatás a támogatási feltételeket meghatározó dokumentumoknak megfelelően arányosan számítandó ki.
- (2) A kiválósági pecsétet elnyert intézkedések, valamint az alábbi, kumulatív feltételeknek megfelelő intézkedések:
 - a) az alap keretében meghirdetett pályázati felhívás alapján értékelték őket;
 - b) megfelelnek az adott pályázati felhívás minőségre vonatkozó minimumkövetelményeinek;
 - c) a költségvetési korlátok miatt nem támogatathatók az adott pályázati felhívás keretében,részesülhetnek támogatásban az Európai Regionális Fejlesztési alap, a Kohéziós alap, az Európai Szociális alap vagy az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési alap forrásaiból az (EU) XX rendelet [a közös rendelkezésekről szóló rendelet] [65]. cikkének (5) bekezdésével és az (EU) XX rendelet [a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról szóló rendelet] [8]. cikkével összhangban, amennyiben az érintett program célkitűzéseivel konzisztensek. A támogatást nyújtó alap szabályai irányadóak.

III. FEJEZET TÁMOGATÁSOK

10. cikk

Támogatható szervezetek

- (1) A pályázók és alvállalkozóik akkor jogosultak finanszírozásban részesülni, ha az Unióban vagy egy társult országban rendelkeznek székhellyel, ügyvezetői struktúrájuk az Unióban vagy egy társult országban található, és nem állnak nem társult harmadik ország vagy nem társult harmadik országbeli szervezet ellenőrzése alatt.
- (2) Az (1) bekezdéstől eltérően, az Unióban vagy egy társult országban letelepedett és egy nem társult harmadik ország vagy egy nem társult harmadik országbeli szervezet ellenőrzése alatt álló pályázó jogosult lehet finanszírozásban részesülni, ha ez a tevékenység céljainak eléréséhez szükséges, és feltéve, hogy részvétele nem veszélyezteti az Unió és tagállamai biztonsági érdekeit. Az Unió és tagállamai biztonsági érdekeinek védelme érdekében a pályázati felhívás előírja a pályázók számára különösen az alábbiakat bizonyító információk rendelkezésre bocsátását:

- a) a pályázó feletti ellenőrzést nem gyakorolják olyan módon, amely korlátozza a tevékenység végrehajtására és befejezésére való képességét;
 - b) nem társult harmadik országok vagy nem társult harmadik országbeli szervezetek nem férnek hozzá a tevékenységhez kapcsolódó minősített és nem minősített különleges adatokhoz; és a tevékenységben részt vevő személyek egy tagállam vagy társult ország által kibocsátott nemzeti biztonsági tanúsítvánnyal rendelkeznek;
 - c) a tevékenység eredményeinek a kedvezményezettnek kell maradniuk, és azok a tevékenység során és annak befejezését követően meghatározott ideig nem kerülhetnek nem társult harmadik országok vagy más nem társult harmadik országbeli szervezetek ellenőrzése vagy korlátozása alá.
- (3) Az alap keretében finanszírozott tevékenységhez felhasznált infrastruktúráknak, létesítményeknek, eszközöknek és erőforrásoknak az Unió vagy a társult országok területén kell lenniük. Ezenkívül a támogatható tevékenység végrehajtása során a kedvezményezettek és alvállalkozóik csak az Unióban vagy egy társult országban letelepedett olyan jogalanyokkal működhetnek együtt, amelyek nem állnak nem társult harmadik országok vagy nem társult harmadik országbeli szervezetek ellenőrzése alatt.
- (4) A (3) bekezdéstől eltérően, a kedvezményezettek és a tevékenységben részt vevő alvállalkozók felhasználhatják egy nem társult harmadik ország területén található vagy birtokolt eszközeit, infrastruktúrájukat, létesítményeiket és erőforrásait, ha ez egy tevékenység céljainak eléréséhez szükséges, és feltéve, hogy ez nem veszélyezteti az Unió és tagállamai biztonságát. Ugyanezen feltételek mellett, egy támogatható tevékenység végrehajtása során a kedvezményezettek és alvállalkozóik együttműködhetnek egy nem társult harmadik országban letelepedett jogalanyal. Az ilyen infrastruktúra, létesítmények, eszközök vagy erőforrások felhasználásával és az ilyen együttműködéssel kapcsolatos költségek nem számolhatók el az alap keretében.
- (5) Az Unió és tagállamai biztonsági érdekeinek védelme érdekében a pályázati felhívás vagy támogatási megállapodás további feltételeket határoz meg. Ezek a feltételek különösen a tevékenység eredményeinek tulajdonjogára, valamint a minősített és nem minősített különleges adatokhoz való hozzáférésre vonatkozó rendelkezésekre és az ellátás biztonságára vonatkozó garanciákra vonatkoznak.
- (6) A pályázóknak minden lényeges információt meg kell adniuk a támogathatósági szempontok és az (1)–(4) bekezdésben említett feltételek értékeléséhez.
- (7) Azok a pályázatok, amelyek megkívánják a (2) vagy (4) bekezdés szerinti ellenőrzéseket, csak a pályázó székhelye szerinti tagállam vagy társult ország beleegyezésével nyújthatók be.
- (8) Amennyiben egy tevékenység végrehajtása során olyan változás áll be, amely megkérdőjelezheti az említett szempontok és feltételek teljesülését, a kedvezményezettnek erről tájékoztatnia kell a Bizottságot, a Bizottság pedig értékeli, hogy az említett szempontok és feltételek továbbra is teljesülnek-e, és megvizsgálja a tevékenység finanszírozására esetlegesen kifejtett hatást.
- (9) E cikk alkalmazásában alvállalkozónak minősülnek a kedvezményezettel közvetlen szerződéses kapcsolatban álló alvállalkozók, azok a más alvállalkozók, amelyekhez a tevékenység teljes elszámolható költségének legalább 10 %-át allokálták, továbbá azok az alvállalkozók, amelyek az (EU, Euratom) 2015/444 bizottsági határozatnak megfelelően hozzáférést kérhetnek minősített adatokhoz a tevékenység teljesítése érdekében.

11. cikk
Támogatható tevékenységek

- (1) Kizárólag a 3. cikkben említett célkitűzéseket végrehajtó intézkedések finanszírozhatók.
- (2) Az alap támogatja az új termékekkel és technológiákkal, valamint a már létező termékek és technológiák korszerűsítésével kapcsolatos tevékenységeket, amennyiben a korszerűsítés elvégzéséhez szükséges meglévő információk felhasználását nem korlátozzák közvetlenül vagy közvetve nem társult harmadik országok vagy nem társult harmadik országbeli szervezetek.
- (3) A támogatható tevékenységeknek az alább felsoroltak közül egy vagy több tevékenységhez kell kapcsolódniuk:
 - a) olyan új ismeretek és védelmi technológia létrehozására, alátámasztására és továbbfejlesztésére irányuló tevékenységek, amelyek jelentős hatásokat érhetnek el a védelem területén;
 - b) olyan tevékenységek, amelyek célja az interoperabilitás és az ellenálló képesség növelése – ideértve a biztonságos termelést és az adatok cseréjét is –, a kritikus védelmi technológiák elsajátítása, az ellátás biztonságának megerősítése vagy az eredmények védelmi termékekhez és technológiákhoz történő hatékony hasznosításának lehetővé tétele;
 - c) tanulmányok, például új vagy továbbfejlesztett technológia, termék, folyamat, szolgáltatás, megoldás megvalósíthatóságának feltárására irányuló megvalósíthatósági tanulmányok vagy védelmi ipari statisztikák és az adatgyűjtéssel kapcsolatos kísérleti projektek;
 - d) védelmi termékek, fizikai vagy immateriális alkotóelemek vagy technológiák tervezése, illetve azon műszaki előírások meghatározása, amelyek alapján az adott konstrukciót kifejlesztették – e tervezésnek részét képezheti az ipari vagy reprezentatív környezetben, a kockázat csökkentése érdekében végzett részleges tesztelés is;
 - e) egy védelmi termék, fizikai vagy immateriális alkotóelem vagy technológia mintadarabjának kifejlesztése, amellyel üzemi környezetben demonstrálható az adott elem működése (rendszerprototípus);
 - f) védelmi termékek, fizikai vagy immateriális alkotóelemek vagy technológiák tesztelése;
 - g) védelmi termékek, fizikai vagy immateriális alkotóelemek vagy technológiák hitelesítése. A hitelesítés azt a teljes folyamatot jelenti, amelynek során bemutatják, hogy a védelmi termék, fizikai vagy immateriális alkotóelem vagy technológia konstrukciója megfelel ez előírt követelményeknek. Ez az eljárás objektív bizonyítékot szolgáltat arra vonatkozóan, hogy egy konstrukció az adott követelményeknek megfelelően működött;
 - h) védelmi termékek, fizikai vagy immateriális alkotóelemek vagy technológiák tanúsítása. A tanúsítás azt az eljárást jelenti, amikor egy nemzeti hatóság igazolja, hogy a védelmi termék, fizikai vagy immateriális alkotóelem vagy technológia megfelel a vonatkozó szabályozásnak;
 - i) a védelmi termékek és technológiák teljes élettartama alatt azok hatékonyságát növelő technológiák vagy eszközök kifejlesztése;
 - j) terjesztési tevékenységek, hálózatépítési események és figyelemfelkeltő tevékenységek.
- (4) A 27. cikkben említett munkaprogram eltérő rendelkezése hiányában a tevékenységet legalább három különböző tagállamban és/vagy társult országban alapított legalább három

jogalany együttműködésével kell megvalósítani. E három, legalább két különböző tagállamban és/vagy társult országban alapított támogatható szervezetet a tevékenység végrehajtásának teljes időszaka során a gyakorlatban sem közvetlen, sem közvetett módon nem ellenőrizheti egyazon szervezet, és a szervezetek nem ellenőrizhetik egymást.

- (5) A (4) bekezdés nem alkalmazandó a (3) bekezdés c) és j) pontjában, valamint a 6. cikkben említett tevékenységekre.
- (6) Nem támogathatók az olyan termékek és technológiák kifejlesztésére irányuló tevékenységek, amelyek felhasználását, fejlesztését vagy gyártását tiltják az alkalmazandó nemzetközi jogszabályok.

12. cikk

Kiválasztási és odaítélési eljárás

- (1) A támogatások pályázati felhívás nélkül ítéltetők oda a munkaprogramban meghatározott jogalanyoknak a költségvetési rendelet [195. cikkének e) pontjával] összhangban.
- (2) A Bizottság az egyes pályázati felhívásokat követően vagy a költségvetési rendelet [195. cikke e) pontjának] alkalmazása nyomán ítéli oda a kiválasztott tevékenységek finanszírozására szolgáló összegeket.
- (3) A fejlesztési tevékenységek finanszírozására szolgáló összegekre vonatkozóan a Bizottság a 28. cikk (2) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően elfogadott végrehajtási jogi aktusok útján lép fel.

13. cikk

Odaítélési szempontok

- (1) Minden pályázat értékelése az alábbi szempontok alapján történik:
 - a) a védelem területén a kiválósághoz vagy potenciális forradalmisághoz való hozzájárulás, különösen annak bemutatásával, hogy a javasolt tevékenység várható eredményei jelentős előnnyel járnak a már létező termékekhez vagy technológiákhoz képest;
 - b) az innovációhoz és az európai védelmi ipar technológiai fejlődéséhez való hozzájárulás különösen annak bemutatásával, hogy a javasolt tevékenység áttörő vagy új koncepciót és megközelítést, új ígéretes jövőbeli technológiai fejlesztéseket vagy olyan technológiák vagy koncepciók alkalmazását foglalja magában, amelyeket korábban nem alkalmaztak a védelmi ágazatban;
 - c) hozzájárulás az európai védelmi ipar versenyképességéhez, különösen új piaci lehetőségek teremtésével, valamint a vállalatok növekedésének felgyorsításával az Unió egészében;
 - d) hozzájárulás az Unió biztonsági és védelmi érdekeihez a 3. cikk (2) bekezdésében említett prioritásokkal és adott esetben regionális és nemzetközi együttműködési megállapodásokkal összhangban;
 - e) a jogalanyok közötti új, határokon átnyúló együttműködés megteremtéséhez való hozzájárulás, különösen az olyan kkv-k esetében, amelyek olyan tagállamban és/vagy társult országban rendelkeznek székhellyel, amely eltér attól a tagállamtól, illetve országtól, ahol a konzorciumban részt vevő, nem kkv-nak minősülő szervezetek székhellyel rendelkeznek;
 - f) a tevékenység végrehajtásának minősége és hatékonysága.

- (2) Az (1) bekezdés d) pontjának alkalmazásában figyelembe vehetők a regionális és nemzetközi prioritások, különösen a felesleges párhuzamosságok elkerülése érdekében, feltéve, hogy azok az Unió biztonsági és védelmi érdekeit szolgálják, és nem zárják ki valamely tagállam részvételét.

14. cikk

Társfinanszírozási arány

- (1) Az alap – a társfinanszírozás elvének sérelme nélkül – a tevékenység elszámolható költségeinek legfeljebb 100 %-át finanszírozhatja.
- (2) Az (1) bekezdésben foglaltaktól eltérve:
- a) a 11. cikk (3) bekezdésének e) pontjában meghatározott tevékenységek esetében az alap pénzügyi támogatása nem haladhatja meg a tevékenység elszámolható költségeinek 20 %-át,
 - b) a 11. cikk (3) bekezdésének f)–h) pontjában meghatározott tevékenységek esetében az alap pénzügyi támogatása nem haladhatja meg a tevékenység elszámolható költségeinek 80 %-át.
- (3) A fejlesztési tevékenységek esetében a finanszírozási arány az alábbi esetekben nő:
- a) a 2017. december 11-i (KKBP) 2017/2315 tanácsi határozattal létrehozott állandó strukturált együttműködés keretében kialakított tevékenység 10 százalékponttal magasabb finanszírozási arányban részesülhet;
 - b) egy konzorcium egy olyan tagállamban vagy társult országban letelepedett kkv-k számára elkülönített teljes elszámolható költség százalékos arányával megegyező százalékponttal magasabb finanszírozási arányban részesül, amely eltér attól a tagállamtól vagy társult országtól, amelyben a konzorcium kkv-knak nem minősülő tagjai székhellyel rendelkeznek;
 - c) egy konzorcium egy olyan tagállamban vagy társult országban letelepedett közepes piaci tőkeértékű vállalatok számára elkülönített teljes elszámolható költség százalékos arányának negyedével megegyező százalékponttal magasabb finanszírozási arányban részesül, amely eltér attól a tagállamtól vagy társult országtól, amelyben a konzorcium kkv-knak vagy közepes piaci tőkeértékű vállalatoknak nem minősülő más tagjai székhellyel rendelkeznek;
 - d) a tevékenység finanszírozási arányának teljes növekedése nem haladhatja meg a 30 százalékpontot.

15. cikk

Pénzügyi kapacitás

A költségvetési rendelet [198]. cikkétől eltérve:

- a) a pénzügyi kapacitást csak a koordinátor esetében kell ellenőrizni, és csak akkor, ha az Uniótól igényelt finanszírozás legalább 500 000 EUR. Ha azonban kétségek merülnek fel a pénzügyi kapacitás tekintetében, akkor a Bizottság ellenőrzi a többi pályázó vagy az első mondatban említett küszöbértéket el nem érő koordinátorok pénzügyi kapacitását is;
- b) a pénzügyi kapacitás nem ellenőrizhető olyan jogalanyok tekintetében, amelyek életképességét egy tagállam garantálja, illetve az egyetemek tekintetében;

- c) ha a pénzügyi kapacitásra vonatkozóan más jogalany nyújt strukturális garanciát, akkor ellenőrizni kell az utóbbi jogalany pénzügyi kapacitását.

16. cikk
Közvetett költségek

- (1) Az elszámolható közvetett költségek összegét az alvállalkozói szerződésekre fordított elszámolható közvetlen költségek, a harmadik feleknek nyújtott pénzügyi támogatás, valamint a közvetett költségeket tartalmazó egységköltségek vagy egyösszegű átalányok összege nélkül számított összes elszámolható közvetlen költségre alkalmazott 25 %-os átalány alkalmazásával kell kiszámítani.
- (2) Adott esetben a 25 %-os átalányfinanszírozáson felüli elszámolható közvetett költségeket is meg lehet határozni a kedvezményezett szokásos költségelszámolási gyakorlatának megfelelően, a tényleges költségek alapján, amennyiben ezt a költségelszámolási gyakorlatot a nemzeti hatóságok hasonló nemzeti finanszírozási rendszerek esetében elfogadják a költségvetési rendelet [185.] cikkével összhangban, és az adott gyakorlatról tájékoztatták a Bizottságot.

17. cikk
Egyösszegű átalány vagy a költségekhez nem kapcsolódó hozzájárulás alkalmazása

- (1) A 11. cikk (3) bekezdésének e) pontjában említett tevékenységekre, valamint olyan tevékenységekre odaítélt támogatások esetében, amelyeknél a költségvetés fő részét a tagállamok és/vagy a társult országok finanszírozzák, a Bizottság a következőket alkalmazhatja:
- a) olyan hozzájárulást, amely nem kapcsolódik a költségvetési rendelet [180. cikkének (3) bekezdésében] említett költségekhez, és amely a korábban megállapított mérföldkövekre való hivatkozás, illetve teljesítménymutatók révén mért eredmények megvalósításán alapul; vagy
- b) a költségvetési rendelet [182]. cikkében említett és a tevékenységnek a társfinanszírozásban részt vevő tagállamok és társult országok nemzeti hatóságai által már jóváhagyott ideiglenes költségvetésén alapuló egyösszegű átalányt.
- (2) A közvetett költségeket bele kell foglalni az egyösszegű átalányba.

18. cikk
A kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzés

- (1) Az Unió a 2014/24/EU¹⁸, a 2014/25/EU¹⁹ és a 2009/81/EK²⁰ európai parlamenti és tanácsi irányelvekben meghatározott olyan ajánlatkérő szervezeteknek vagy ajánlatkérőknek odaítélt

¹⁸ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/24/EU irányelve (2014. február 26.) a közbeszerzésről és a 2004/18/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 94., 2014.3.28., 65. o.).

¹⁹ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/25/EU irányelve (2014. február 26.) a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai szolgáltatási ágazatban működő ajánlatkérők beszerzéseiről és a 2004/17/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 94., 2014.3.28., 243. o.).

támogatással támogathatja a kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzést, amelyek közösen szerzik be védelmi vonatkozású szolgáltatások kutatás-fejlesztését, vagy amelyek összehangolják beszerzési eljárásaikat.

- (2) A beszerzési eljárásokkal szemben támasztott követelmények a következők:
- a) összhangban kell állniuk e rendelet rendelkezéseivel;
 - b) lehetővé tehetik egyazon eljáráson belül több nyertes ajánlat kiválasztását is („beszerzés több forrásból”);
 - c) biztosítaniuk kell, hogy az(ok) az ajánlat(ok) kerüljön (kerüljenek) nyertesként kiválasztásra, amely(ek) ár-érték aránya a legkedvezőbb.

19. cikk
Garanciaalap

A kölcsönös biztosítási mechanizmushoz való hozzájárulások fedezhetik a címzettek által visszafizetendő pénzüsszegek behajtásával kapcsolatos kockázatot, és elegendő garanciát jelentenek a költségvetési rendelet értelmében. A(z) XXX rendelet [a garanciaalapról szóló rendeletet felváltó rendelet] [X. cikkében] megállapított rendelkezések alkalmazandók.

IV. FEJEZET
AZ UNIÓS FINANSZÍROZÁS EGYÉB FORMÁI

²⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/81/EK irányelve (2009. július 13.) a honvédelem és biztonság területén egyes építési beruházásra, árubeszerzésre és szolgáltatásnyújtásra irányuló, ajánlatkérő szervek vagy ajánlatkérők által odaítélt szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról, valamint a 2004/17/EK és 2004/18/EK irányelv módosításáról (HL L 216., 2009.8.20., 76. o.).

20. cikk
A beszerzések és pénzdíjak támogathatósági feltételei

Amennyiben az Unió és tagállamai alapvető biztonsági érdekeinek védelme érdekében szükséges, a Bizottság meghatározza az alap által finanszírozott beszerzésekre vagy pénzdíjakra alkalmazandó szükséges támogathatósági feltételeket. E tekintetben különös figyelmet kell fordítani arra, hogy a kedvezményezetteknek az Unióban vagy társult országokban kell székhellyel rendelkezniük, kötelezettséget kell vállalniuk az Unión belül bármely releváns tevékenység elvégzésére, és nem állhatnak a gyakorlatban nem társult harmadik országok vagy nem társult harmadik országbeli szervezetek ellenőrzése alatt. E feltételeket bele kell foglalni a beszerzéshez, illetve a pénzdíjhoz kapcsolódó dokumentumokba, és azokat a létrejövő szerződés teljes életciklusára alkalmazni kell.

21. cikk
Vegyesfinanszírozási műveletek

Az alap keretében a vegyesfinanszírozási műveleteket az [InvestEU rendelettel] és a költségvetési rendelet X. címével összhangban kell végrehajtani.

II. CÍM

A KUTATÁSRA VONATKOZÓ KÜLÖNÖS RENDELKEZÉSEK

22. cikk

Az eredmények feletti tulajdonjog

- (1) A tevékenységek eredményei azon kedvezményezettek tulajdonát képezik, amelyek létrehozták azokat. Ha az eredményeket a jogalanyok közösen hozták létre, és nem lehet meghatározni az egyes jogalanyok pontos hozzájárulását, vagy ha a közös eredmények nem oszthatók fel, akkor az eredmények a jogalanyok közös tulajdonát képezik.
- (2) Ha az uniós segítségnyújtást közbeszerzés formájában nyújtják, az eredmények az Unió tulajdonát képezik. A tagállamoknak és a társult országoknak kifejezett kérésükre ingyenes hozzáférést kell biztosítani az eredményekhez.
- (3) Indokolt esetben a támogatási megállapodás előírhatja, hogy az alapból támogatásban részesülő tevékenységek eredményei nem állhatnak közvetlenül vagy egy vagy több köztes jogalanyon keresztül közvetve egy nem társult harmadik ország vagy egy nem társult harmadik országbeli szervezet ellenőrzése vagy korlátozása alatt, többek között a technológiatranszfer tekintetében sem.
- (4) A támogatási megállapodás – indokolt esetben – jogot biztosíthat a Bizottságnak arra, hogy értesítést kapjon az eredmények feletti tulajdonjog nem társult harmadik országra vagy nem társult harmadik országbeli szervezetre történő átruházásáról és az eredményekkel kapcsolatos használati engedély ilyen ország vagy szervezet részére történő megadásáról, és hogy kifogást emeljen ezek ellen. Az ilyen átruházások nem sérthetik az Unió és tagállamai védelmi és biztonsági érdekeit vagy e rendelet 3. cikkben meghatározott célkitűzéseit.
- (5) A tagállamok és a társult országok nemzeti hatóságai hozzáférhetnek az uniós finanszírozásban részesülő projektekről készült különjelentéshez. Az ilyen hozzáféréshez való jogot jogdíjmentesen kell biztosítani, és azt a Bizottság annak garantálását követően adja meg a tagállamoknak és a társult országoknak, hogy megfelelő titoktartási kötelezettségek lesznek alkalmazandók.
- (6) A különjelentést a tagállamok és a társult országok nemzeti hatóságai kizárólag a fegyveres erők, illetve a biztonsági vagy hírszerzési erők általi vagy ezek javára történő felhasználással kapcsolatos célokra használhatják fel, ideértve az együttműködési programjaik keretében történő felhasználást is. Ez a felhasználás magában foglalja – többek között – a tanulmányozást, az értékelést, a vizsgálatot, a kutatást, a tervezést, a fejlesztést, a gyártást, a továbbfejlesztést, a módosítást, a karbantartást, a javítást, a felújítást és a termékmegfelelőséget és -tanúsítást, az üzemeltetést, a képzést, a hatástalanítást és egyéb tervezési szolgáltatásokat, a termék bevezetését, valamint a közbeszerzésekre vonatkozó műszaki követelmények értékelését és kidolgozását.
- (7) A kedvezményezettek jogdíjmentesen hozzáférést biztosítanak eredményeikhez az uniós intézmények, szervek vagy ügynökségek számára az uniós szakpolitikák vagy programok megfelelően indokolt kidolgozása, végrehajtása és nyomon követése érdekében. Ez a hozzáférés kereskedelmi célokat és a piaci versenyben való részvétel céljait nem szolgálhatja.
- (8) A kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzésekre vonatkozó támogatási megállapodásokban és szerződésekben – az eredmények lehető legszélesebb körű hasznosulása és a tisztességtelen előnyszerzés megakadályozása érdekében – különleges

rendelkezéseket kell megállapítani a tulajdonjog, a hozzáférési jogok és a használati engedélyek területén. Az ajánlatkérő szerv az eredmények saját célú felhasználása vonatkozásában legalább jogdíjmentes hozzáférési joggal rendelkezik, továbbá jogosult harmadik feleknek – méltányos és észszerű feltételekkel, a használati engedély továbbadásának kizárásával, az eredmények hasznosítása céljából – nem kizárólagos használati engedélyt adni vagy a kedvezményezetteket ilyen engedély adására kötelezni. Valamennyi tagállam és társult ország jogdíjmentes hozzáférhet a különjelentéshez. Ha a vállalkozó a kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzést követően a szerződésben megállapított határidőn belül nem hasznosítja kereskedelmileg az eredményeket, akkor köteles az eredmények tulajdonjogát teljes körűen átruházni az ajánlatkérőre.

III. CÍM

A FEJLESZTÉSRE VONATKOZÓ KÜLÖNÖS RENDELKEZÉSEK

23. cikk

További támogathatósági szempontok

- (1) Adott esetben a konzorciumnak bizonyítania kell, hogy az olyan támogatható tevékenységek fennmaradó költségeit, amelyekre az uniós támogatás nem terjed ki, más finanszírozási forrásból fogják fedezni, például a tagállamok és/vagy a társult országok hozzájárulásaiból vagy más jogalanyoktól származó társfinanszírozásból.
- (2) Ha a tevékenység az 11. cikk (3) bekezdésének d) pontjában említett tevékenységekhez kapcsolódik, annak az érintett tagállamok és/vagy társult országok által közösen megállapított összehangolt képességbeli követelményeken kell alapulnia.
- (3) A 11. cikk (3) bekezdésének e)–h) pontjában említett tevékenységek esetében a konzorciumnak a nemzeti hatóságok által kiállított okmányokkal kell bizonyítania, hogy:
 - a) legalább két tagállam és/vagy társult ország kívánja összehangolt módon beszerezni a végterméket vagy használni a technológiát, ideértve a közös beszerzést is;
 - b) a tevékenység a tevékenységet társfinanszírozó tagállamok és/vagy társult országok által közösen megállapított közös műszaki előírásokon alapul.

24. cikk

További odaítélési szempontok

A 13. cikkben említett odaítélési szempontok mellett a munkaprogram az alábbiakat is figyelembe veheti:

- a) a védelmi termékek és technológiák teljes életciklusa során a hatékonyság növeléséhez való hozzájárulást, beleértve a költséghatékonyságot, továbbá a közbeszerzési és a karbantartási folyamatban, valamint a hatástalanítási folyamatokban a szinergiák lehetőségét;
- b) a tagállamok közötti együttműködés szintjét a támogatható tevékenység vonatkozásában.

25. cikk

Az eredmények feletti tulajdonjog

- (1) A fejlesztési tevékenységekből származó termékek vagy technológiák nem képezik az Unió tulajdonát, és az a tevékenységek eredményeihez fűződő szellemi tulajdon-jogokra sem tarthat igényt.
- (2) Az alapból támogatásban részesülő tevékenységek eredményei nem állhatnak közvetlenül vagy egy vagy több köztes jogalanyon keresztül közvetve nem társult harmadik országok vagy nem társult harmadik országbeli szervezetek ellenőrzése vagy korlátozása alatt, többek között a technológiatranszfer tekintetében sem.
- (3) A kedvezményezettek által létrehozott eredmények tekintetében a Bizottságot értesíteni kell a tulajdonjog nem társult harmadik országokra történő minden átruházásáról vagy egy használati engedély ilyen országok részére történő megadásáról. Az ilyen tulajdonjog-

átruházások és engedélyezések nem sérthetik az Unió és tagállamai védelmi és biztonsági érdekeit, illetve e rendelet 3. cikkben meghatározott célkitűzéseit; ellenkező esetben vissza kell téríteni az alap keretében nyújtott finanszírozást.

- (4) Az (1) bekezdéstől eltérően, ha az uniós segítségnyújtást közbeszerzés formájában nyújtják, az eredmények az Unió tulajdonát képezik, és a tagállamoknak és/vagy társult országoknak írásbeli kérésükre ingyenesen nem kizárólagos használati engedélyt kell adni az eredmények felhasználására.

26. cikk

A projektmenedzser tájékoztatása

Abban az esetben, ha a tagállamok és a társult országok projektmenedzsert neveznek ki, a Bizottság a projektmenedzser tájékoztatása után teljesíti a kifizetést a kedvezményezetteknek.

IV. CÍM

IRÁNYÍTÁS, NYOMON KÖVETÉS, ÉRTÉKELÉS ÉS KONTROLL

27. cikk

Munkaprogramok

- (1) Az alapot a költségvetési rendelet [110]. cikkének megfelelően létrehozott éves vagy többéves munkaprogramokon keresztül kell végrehajtani. A munkaprogram adott esetben meghatározza a vegyesfinanszírozási műveletekre fenntartott teljes összeget.
- (2) A Bizottság a munkaprogramokat végrehajtási jogi aktusok révén a 28. cikk (2) bekezdésében említett eljárás keretében fogadja el.

28. cikk

A bizottság

- (1) A Bizottság munkáját a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottság segíti. Az Európai Védelmi Ügynökséget fel kell kérni arra, hogy megfigyelőként ossza meg a meglátásait és adjon szakvéleményt. Az Európai Külügyi Szolgálatot ugyancsak fel kell kérni arra, hogy nyújtson segítséget.
- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

29. cikk

Független szakértők

- (1) A Bizottság a pályázatok értékelésében való közreműködésre független szakértőket jelöl ki a költségvetési rendelet [237]. cikkének megfelelően. A Bizottság emellett független szakértőket jelölhet ki az elvégzett tevékenységek végrehajtásának nyomon követésével kapcsolatos tanácsadásra és az e nyomon követésben való közreműködésre is.
- (2) A független szakértők az Unió olyan polgárai, akiket az érintett szervezeteknek – például a védelmi minisztériumoknak és az alárendelt ügynökségeknek, kutatóintézeteknek, egyetemeknek, vállalkozói szövetségeknek vagy a védelmi ágazat vállalkozásainak – címzett szándéknyilvánítási felhívások alapján a szakértők jegyzékének összeállítása céljából azonosítottak és választottak ki. A költségvetési rendelet [237.] cikkétől eltérve e jegyzék nem hozható nyilvánosságra.
- (3) A független szakértőknek egy tagállam által kibocsátott megfelelő biztonsági tanúsítvánnyal kell rendelkezniük.
- (4) A 28. cikkben említett bizottságot évente tájékoztatni kell a szakértők jegyzékéről.
- (5) A független szakértőket a nekik szánt feladatok ellátásához szükséges képességeik, tapasztalataik és ismereteik alapján kell kiválasztani.

30. cikk

A minősített adatokra vonatkozó szabályok alkalmazása

- (1) E rendelet hatályának megfelelően:

- a) valamennyi tagállam vagy társult ország biztosítja, hogy a nemzeti biztonsági szabályzatai az Európai Unió minősített adatainak tekintetében egyenértékű védelmet biztosítsanak az EU-minősített adatok védelmét szolgáló biztonsági szabályokról szóló, 2015. március 13-i (EU, Euratom) 2015/444 bizottsági határozatban²¹ foglalt biztonsági szabályok által, valamint a Tanácsnak a 2013/488/EU határozat²² mellékleteiben foglalt biztonsági szabályai által biztosított védelemmel;
 - b) a tagállamok és a társult országok haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot az a) pontban említett nemzeti biztonsági szabályzatokról;
 - c) a nem társult harmadik országok területén lakóhellyel rendelkező természetes személyek, továbbá az ott letelepedett jogi személyek az alapra vonatkozó EU-minősített adatokat csak abban az esetben kezelhetnek, ha az adott országban olyan biztonsági szabályozás vonatkozik rájuk, amely az (EU, Euratom) 2015/444 bizottsági határozatban foglalt bizottsági biztonsági szabályokkal, valamint a 2013/488/EU határozat mellékleteiben foglalt tanácsi biztonsági szabályokkal legalább egyenértékű védelmet biztosít. A valamely harmadik ország vagy nemzetközi szervezet által alkalmazott biztonsági szabályozás egyenértékűségét az Unió és az adott harmadik ország vagy nemzetközi szervezet között – az EUMSZ 218. cikkében meghatározott eljárással összhangban és a 2013/488/EU határozat 13. cikkének figyelembevételével – megkötött adatbiztonsági megállapodásban kell meghatározni, amely adott esetben az ipari biztonsággal kapcsolatos kérdésekre is kiterjed;
 - d) a 2013/488/EU határozat 13. cikkének, valamint az iparbiztonság tekintetében az (EU, Euratom) 2015/444 bizottsági határozatban meghatározott irányadó szabályok sérelme nélkül, természetes személyek vagy jogi személyek, harmadik országok vagy nemzetközi szervezetek számára szükség esetén, eseti alapon hozzáférést lehet biztosítani az Európai Unió minősített adataihoz, figyelembe véve ezen adatok jellegét és tartalmát, a címzett érdekeltségét, valamint az Unió számára jelentkező előnyök mértékét.
- (2) Az olyan tevékenységek esetében, amelyek minősített adatokat használnak fel, igényelnek és/vagy foglalnak magukban, az érintett finanszírozó szerv a pályázati felhívásban/az ajánlattételi dokumentumokban meghatározza az érintett információk megfelelő szintű biztonságának biztosításához szükséges intézkedéseket és követelményeket.
 - (3) A különleges adatok Bizottság, kedvezményezettek és – adott esetben – tagállamok közötti cseréjének megkönnyítése érdekében a Bizottság elektronikus információcsere-rendszert hoz létre.

²¹ HL L 72., 2015.3.17., 53. o.

²² HL L 274., 2013.10.15., 1. o.

31. cikk
Nyomon követés és jelentéstétel

- (1) Az alap végrehajtásának és az alap 3. cikkben meghatározott általános és egyedi célkitűzéseinek megvalósítása terén tett előrelépések nyomon követéséhez használandó mutatókat a melléklet tartalmazza.
- (2) Annak érdekében, hogy az alap végrehajtásának alakulását hatékonyan lehessen értékelni, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 36. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a melléklet módosítására vonatkozóan a mutatók felülvizsgálata és/vagy kiegészítése céljából, amikor azt szükségesnek ítéli, valamint hogy kiegészítse ezt a rendeletet a nyomonkövetési és értékelési keretelvek kidolgozására vonatkozó rendelkezésekkel.
- (3) A Bizottság rendszeresen nyomon követi az alap végrehajtását, és évente jelentést készít a teljesítés helyzetéről. Ennek érdekében a Bizottság meghozza a nyomon követéshez szükséges intézkedéseket.
- (4) A teljesítményjelentési rendszer biztosítja, hogy az alap végrehajtásának nyomon követésére vonatkozó adatokat és az eredményeket hatékonyan, eredményesen és időben összegyűjtsék. Ennek érdekében az uniós pénzeszközök címzettjeire vonatkozóan arányos jelentéstételi követelményeket kell megállapítani.

32. cikk
Az alap értékelése

- (1) Az értékeléseket időben el kell végezni ahhoz, hogy a döntéshozatali folyamatban felhasználhatók legyenek.
- (2) Az alap időközi értékelését az alap végrehajtásáról rendelkezésre álló elegendő információ birtokában, de legkésőbb négy évvel az alap végrehajtásának kezdetét követően kell elvégezni. Az időközi értékelő jelentés különösen az alap irányításának értékelését, a végrehajtási arányokat és a projekt-odaítélési eredményeket fogja tartalmazni, ideértve a kkv-k és a közepes piaci tőkeértékű vállalatok bevonását és azok határokon átnyúló részvételének mértékét, valamint a költségvetési rendelet [195]. cikkének megfelelően 2024. július 31-ig nyújtott finanszírozást is. A Bizottság javaslatokat tehet a jelen rendelet bármilyen megfelelő módosítására.
- (3) A végrehajtási időszak végén, de legkésőbb 2031. december 31. után négy évvel a Bizottság elvégzi az alap végrehajtásának végső értékelését. A végső értékelő jelentés tartalmazza a végrehajtás eredményeit és az adott időpontban lehetséges mértékben az alap hatását. A jelentésben – a tagállamokkal, a társult országokkal és a legfontosabb érdekelt felekkel folytatott megfelelő konzultációk alapján – értékelni kell mindenekelőtt a 3. cikkben meghatározott célkitűzések teljesítése terén elért eredményeket. A jelentésben elemezni kell továbbá az alap keretében megvalósított projektekben való határokon átnyúló részvételt – többek között a kkv-k és a közepes piaci tőkeértékű vállalatok részéről – valamint a kkv-k és a közepes piaci tőkeértékű vállalatok integrációját a globális értékláncba. Ezenkívül az értékelésnek a kedvezményezettek származási országára és lehetőség szerint a keletkezett szellemi tulajdon-jogok megoszlására vonatkozóan is információkat kell tartalmaznia.
- (4) A Bizottság az értékelések megállapításait saját észrevételei kíséretében közli az Európai Parlamenttel, a Tanáccsal, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával.

33. cikk
Ellenőrzések

A költségvetési rendelet [127.] cikke szerinti általános megbízhatóság alapját az uniós hozzájárulás felhasználására vonatkozóan személyek vagy jogalanyok – köztük az uniós intézmények vagy szervek által felhatalmazottaktól eltérők – által végzett ellenőrzések képezik. Az EUMSZ 287. cikke alapján az Európai Számvevőszék megvizsgálja az Unió összes bevételre és kiadásra vonatkozó elszámolását.

34. cikk
Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme

Abban az esetben, amikor egy harmadik ország nemzetközi megállapodás alapján elfogadott határozat vagy más jogi eszköz szerint részt vesz az alaphoz, biztosítania kell, hogy az engedélyezésre jogosult illetékes tisztviselő, az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) és az Európai Számvevőszék megkapják a hatáskörük hiánytalan gyakorlásához szükséges jogokat és hozzáférést. Az OLAF esetében e jogok közé tartozik az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról szóló 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendeletben előírt vizsgálatok – köztük például helyszíni ellenőrzések és szemlék – lefolytatásához való jog is.

35. cikk
Tájékoztatás, kommunikáció, nyilvánosságra hozatal

- (1) Az uniós finanszírozás címzettjei elismerik az uniós finanszírozás eredetét, és (különösen az intézkedések és azok eredményeinek a népszerűsítésekor) gondoskodnak annak láthatóságáról azáltal, hogy következetes, hatékony és arányos módon célzott információkat juttatnak el többféle közönségnek, köztük a médiának és a nyilvánosságnak.
- (2) A Bizottság tájékoztatási és kommunikációs tevékenységeket végez az alaphoz, valamint annak intézkedéseihez és eredményeihez kapcsolódóan. Az alaphoz allokkált pénzügyi forrásokat ezenfelül az Unió azon politikai prioritásaira vonatkozó intézményi kommunikáció költségeinek fedezésére is kell fordítani, amelyek kapcsolódnak a 3. cikkben említett célkitűzésekhez.

V. CÍM

FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ JOGI AKTUSOK, ÁTMENETI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

36. cikk

Felhatalmazáson alapuló jogi aktusok

- (1) A Bizottság a 31. cikk szerinti felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására e rendelet hatálybalépésének napjától, határozatlan időre kap felhatalmazást.
- (2) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 31. cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.
- (3) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.
- (4) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.
- (5) A 31. cikk értelmében elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

37. cikk

Hatályon kívül helyezés

- (6) Az (EU) .../.... rendelet (az európai védelmi ipari fejlesztési program) 2021. január 1-jével hatályát veszti.

38. cikk

Átmeneti rendelkezések

- (1) Ez a rendelet nem érinti az érintett intézkedések lezárásig történő folytatását vagy módosítását a(z) [az európai védelmi ipari fejlesztési programról szóló rendelet], valamint a védelmi célú kutatásra irányuló előkészítő intézkedés szerint, amelyek továbbra is alkalmazandók az érintett intézkedésekre azok lezárásáig.
- (2) Az alap pénzügyi keretösszegéből az alap és annak elődjei, a(z) [az európai védelmi ipari fejlesztési programról szóló rendelet], valamint a védelmi célú kutatásra irányuló előkészítő intézkedés alapján elfogadott intézkedések közötti átmenet biztosításához szükséges technikai és igazgatási segítségnyújtási kiadások is fedezhetők.
- (3) A 2027. december 31-ig be nem fejezett intézkedésekkel kapcsolatos igazgatási feladatok ellátása céljából szükség esetén előirányzatok állíthatók be a 2027 utáni költségvetésbe a 4. cikk (4) bekezdésében meghatározott kiadások fedezésére.

39. cikk
Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba. Ezt a rendeletet 2021. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök

a Tanács részéről
az elnök

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS

1. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS FŐBB ADATAI

- 1.1. A javaslat/kezdemenyezés címe
- 1.2. Az érintett szakpolitikai terület(ek) (*Programklaszter*)
- 1.3. A javaslat/kezdemenyezés típusa
- 1.4. A javaslat/kezdemenyezés indoklása
- 1.5. Az intézkedés és a pénzügyi hatás időtartama
- 1.6. Tervezett irányítási módszer(ek)

2. IRÁNYÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK

- 2.1. A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések
- 2.2. Irányítási és kontrollrendszer
- 2.3. A csalások és a szabálytalanságok megelőzésére vonatkozó intézkedések

3. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA

- 3.1. A többéves pénzügyi keret mely fejezetét/fejezeteit és a költségvetés mely kiadási tételét/tételeit érintik a kiadások?
- 3.2. A kiadásokra gyakorolt becsült hatás
 - 3.2.1. *A kiadásokra gyakorolt becsült hatás összegzése*
 - 3.2.2. *Az igazgatási előirányzatokra gyakorolt becsült hatás*
 - 3.2.3. *Harmadik felek részvétele a finanszírozásban*
- 3.3. A bevételre gyakorolt becsült hatás

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS

1. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS FŐBB ADATAI

1.1. A javaslat/kezdemenyezés címe

Javaslat: az Európai Parlament és a Tanács rendelete az Európai Védelmi Alap 2021–2027-es időszakra vonatkozó létrehozásáról

1.2. Az érintett szakpolitikai terület(ek) (Programklaszter)

Biztonság és védelem

1.3. A javaslat/kezdemenyezés a következőre irányul:

☐ új intézkedés

☒ az Európai Védelmi Alap védelmi alkalmazású kutatással kapcsolatos keretére vonatkozó kísérleti projektet / előkészítő intézkedést követő új intézkedés²³

☒ az Európai Védelmi Alap védelmi képességek fejlesztésével kapcsolatos keretére vonatkozó jelenlegi intézkedés meghosszabbítása

☐ egy vagy több intézkedés összevonása vagy átcsoportosítása egy másik/új intézkedésre

1.4. A javaslat/kezdemenyezés indoklása

1.4.1. Rövid vagy hosszú távon kielégítendő szükséglet(ek) a kezdeményezés végrehajtásának részletes ütemtervével

Az Európai Védelmi Alap létrehozásáról szóló jogalkotási javaslat az EUMSZ 173. cikkén (ipar) és az EUMSZ 182. cikkén (kutatás) alapul. Az alap általános célkitűzése a védelmi ipar versenyképességének javítása.

Az Európai Védelmi Alapról szóló rendelet lehetővé teszi a Bizottság számára, hogy egy főként éves pályázati felhívásokat követően és komitológiai eljárással elfogadott munkaprogramok alapján odaítélt támogatások révén végrehajtott finanszírozási programot hozzon létre.

(Pénzügyi, jogi, informatikai, különleges adatok kezelésével kapcsolatos) eljárások, dokumentumok és formanyomtatványok teljes tárházát kell előkészíteni a védelmi célú kutatásra irányuló előkészítő intézkedés (2016–2018) és az az európai védelmi ipari fejlesztési program (2019–2020) végrehajtása során szerzett tapasztalatokra építve.

²³

A költségvetési rendelet 58. cikke (2) bekezdésének a) vagy b) pontja szerint.

- 1.4.2. *Az Unió részvételéből származó hozzáadott érték (adódhat többek között a koordinációból eredő előnyökből, a jogbiztonságból, a fokozott hatékonyságból vagy a kiegészítő jellegből). E pontban „az Unió részvételéből származó hozzáadott érték” azt az uniós részvételből adódó értéket jelenti, amely többletként jelentkezik ahhoz az értékhez képest, amely a tagállamok egyedüli fellépése esetén jött volna létre.*

Az uniós szintű fellépés indokai (előzetes)

A védelmi K+F projekteket jelenleg szinte kizárólag nemzeti szinten bonyolítják, a kutatás és a fejlesztés pedig a legkockázatosabb szakaszok. A szűkös nemzeti költségvetési források miatt e szakaszokat a tagállamok többségében egyszerűen nem finanszírozzák, ami a késztermékektől és az azok szolgáltatóitól való függőséghez vezet.

Az európai védelmi ágazat nagy problémája, hogy a beruházások szintje alacsony, és az országhatároknak megfelelő széttagoltság jellemzi, ami állandó párhuzamosságokat eredményez. Ezenkívül az Unió meglévő védelmi iparainak vizsgálata arra világít rá, hogy növekednek a hiányosságok, elavulnak a technológiák, és nincsenek új programok, különösen együttműködésen alapuló programok. A határon átnyúló együttműködés segítheti a méretbeli hatások jobb kihasználását, mivel csökkenti a párhuzamosságot, és lehetővé teszi a szükséges termékek és technológiák fejlesztését.

Ezenkívül a nemzetközi partnerekkel szemben az európai védelmi ipar versenyhátrányának egyik forrása a tagállamok közötti koordináció és összhang hiánya, miközben a nemzeti költségvetésben továbbra is ez jelenti az egyik fő költségforrást, és a közös biztonság- és védelempolitika (KBVP) végrehajtásának komoly akadályát.

A várható uniós hozzáadott érték (utólagos)

Az uniós szintű fellépés hozzáadott értéket biztosít azáltal, hogy az innovációra – többek között a forradalmi hatású technológiák innovációjára –, a védelmi alkalmazású kutatási projektekre, valamint védelmi termékeknek és technológiáknak a költségekre és a kapcsolódó kockázatokra tekintettel csak nemzeti szinten sikeresen nem megvalósítható kifejlesztésére irányuló pozitív ösztönzőkkel vonzóbbá teszi a védelmi ipari együttműködést.

Az Európai Unió támogatása lehetővé fogja tenni a védelmi ipar számára a szükséges finanszírozás biztosítását olyan projektekre, amelyek gyakran meghaladják egyetlen ország lehetőségeit: az ilyen projektek jellege és költségei miatt transznacionális együttműködésre van szükség.

A rendelet által jogilag előírt közös műszaki előírások közös szabványokra fogják ösztönözni a tagállamokat és védelmi iparaikat, ami jobb és hatékonyabb együttműködéshez vezet.

- 1.4.3. *Hasonló korábbi tapasztalatok tanulsága*

A védelmi alkalmazású kutatással kapcsolatos keretre vonatkozó kísérleti intézkedés és védelmi célú előkészítő intézkedés, valamint a képességek fejlesztésével kapcsolatos keretre vonatkozó európai védelmi ipari fejlesztési program hasonlítanak a javasolt intézkedésekhez: különösen az irányítási mód vonatkozásában az e programokból merített tapasztalat felhasználásával kerül sor az Európai Védelmi Alap irányítási és nyomonkövetési mechanizmusának meghatározására.

1.4.4. *Egyéb releváns eszközökkel való összeegyeztethetőség és lehetséges szinergia*

Szinergiákra kell törekedni az Európai Bizottság más igazgatóságai által végrehajtott egyéb kutatási és innovációs programokkal:

– az Európai Védelmi Alap által finanszírozandó projektek részesülhetnek a Horizont Európa keretében – például a légi és vízi közlekedés területén – finanszírozott polgári vagy kettős felhasználású kutatási projektek eredményeiből;

kölcsönhatás is várható azokban az esetekben, amelyekben a Horizont Európa keretében finanszírozott projektek részesülhetnek az Európai Védelmi Alap által támogatott projektek eredményeiből: ez az Egyesült Államok Defence Advanced Research Projects Agency kapcsán (Fejlett Védelmi Kutatási Projektek Ügynöksége, DARPA) szerzett tapasztalatait tükrözi, amelyek azt mutatják, hogy a védelmi projektek eredményei a polgári szektor számára is előnyösek. Az Európai Védelmi Alap hatással lehet egyebek mellett a közlekedés, a távközlés és az energia területére.

Biztosítani kell, hogy a szinergiák és a befektetésmegtérülés fokozása érdekében a K+F és innovációs programok jól koordináltak legyenek, és az eredményes együttműködés érdekében koordinációra kerül majd sor.

Az intézkedés és a pénzügyi hatás időtartama

☒ **határozott időtartam**

☒ Időtartam: 2021.01.01-től 2027.12.31-ig

☒ Pénzügyi hatás: 2021.01.01-től 2027.12.31-ig a kötelezettségvállalási előirányzatok esetében és 2021.01.01-től 2033.12.31-ig a kifizetési előirányzatok esetében.

☐ **határozatlan időtartam**

Beindítási időszak: ÉÉÉÉ-től/-től ÉÉÉÉ-ig

azt követően: rendes ütem.

Tervezett irányítási módszer(ek)²⁴

☒ Bizottság általi **közvetlen irányítás**

☒ a Bizottság szervezeti egységein keresztül, ideértve az uniós küldöttségek személyzetét

☒ végrehajtó ügynökségen keresztül

☐ **Megosztott irányítás** a tagállamokkal

☐ **Közvetett irányítás** a költségvetés végrehajtásával kapcsolatos feladatoknak a következőkre történő átruházásával:

☐ nem társult harmadik országok vagy az általuk kijelölt szervek

☐ nemzetközi szervezetek és ügynökségek (nevezze meg)

☐ az EBB és az Európai Beruházási Alap

☐ a költségvetési rendelet 70. és 71. cikkében említett szervek

☐ közjogi szervek

☐ magánjog alapján működő, közfeladatot ellátó szervek, olyan mértékben, amennyiben megfelelő pénzügyi garanciákat nyújtanak

☐ a valamely tagállam magánjoga alapján működő, köz- és magánszféra közötti partnerség végrehajtásával megbízott és megfelelő pénzügyi garanciákat nyújtó szervek

☐ az EUSZ V. címének értelmében a KKBP terén konkrét fellépések végrehajtásával megbízott, és a vonatkozó alap-jogiaktusban meghatározott személyek.

Megjegyzések

Az alapot a költségvetési rendelettel összhangban közvetlen irányítással kell végrehajtani.

²⁴

Az egyes irányítási módszerek ismertetése, valamint a költségvetési rendeletre való megfelelő hivatkozások megtalálhatók a Költségvetési Főigazgatóság honlapján:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/HU/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

A jövőbeli költség-haszon elemzés eredményétől függően a költségvetés legnagyobb részét egy végrehajtó ügynökségre történő feladatátruházás révén lehetne végrehajtani²⁵.

2. IRÁNYÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK

2.1. A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések

Gyakoriság és feltételek

A 2021–2027-es időszakra az Európai Védelmi Alap létrehozásáról szóló rendeletjavaslat 29. cikkének megfelelően a Bizottság rendszeresen nyomon követi a program végrehajtását, és évente jelentést készít a teljesítés helyzetéről, melyben megvizsgálja a pénzügyi tevékenységeket és értékeli az elért eredményeket.

Az összegyűjtött adatok alapján a [966/2012/EU rendelet 38. cikke (3) bekezdésének e) pontja] szerint, valamint a rendelettervezet 3. cikkének (2) bekezdésében említett egyedi célkitűzésekre hivatkozva a Bizottságnak jelentést kell készítenie a teljesítés helyzetéről.

2.2. Irányítási és kontrollrendszer(ek)

2.2.1. Az irányítási módszer(ek), a finanszírozás végrehajtási mechanizmusai, a kifizetési módok és a javasolt kontrollstratégia indokolása

Irányítási módszerek: A Bizottság az Európai Védelmi Alapot közvetlen irányítással kívánja végrehajtani (előnyben részesített lehetőségként többek között végrehajtó ügynökségeken keresztül).

A közvetlen irányítási módnak az Európai Védelmi Alapra fordított költségvetés jelentős részére történő alkalmazása tisztázza a felelőségeket (végrehajtás engedélyezésre jogosult tisztviselők által), lerövidíti a szállítási láncot (csökkentve a támogatás odaítéléséhez és a kifizetéshez szükséges időt), és csökkenti a végrehajtási költségeket (nincsenek irányítási díjak).

A finanszírozás végrehajtási mechanizmusai: A támogatás lesz az Európai Védelmi Alap fő eszköze, a tagállamok által indított kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzés támogatása esetében is. Forradalmi innovációk esetében pénzdíjak alkalmazhatók.

– Támogatások: A védelmi kutatások a tagállamok többségében alulfinanszírozottak vagy egyszerűen nem finanszírozottak, a K+F beruházások esetében pedig kevés lehetőség van arra, hogy megtérüljenek az ipar számára (egyetlen vevő a nemzeti piacon, a nemzeti védelmi költségvetés csökkenése, kockázatos kiviteli lehetőségek). Az uniós védelmi kutatásokat ösztönözni kell az elszámolható költségek 100 %-át fedező támogatások révén. Főszabály szerint ugyanaz a logika érvényesül az együttműködésen alapuló tevékenységek (tanulmányok, közös tanúsítás stb.)

²⁵

A költség-haszon elemzés eredménye, valamint az azzal kapcsolatosan meghozandó döntések függvényében a program végrehajtása (részben) átruházható egy végrehajtó ügynökségre; a program végrehajtásához kapcsolódó igazgatási előirányzatok ennek megfelelően kerülnek felosztásra a Bizottság és a végrehajtó ügynökség között.

fejlesztése és a tagállamok kereskedelmi hasznosítást megelőző beszerzésének támogatása esetében, kivéve a prototípus-fejlesztési tevékenységeket, amelyek esetében a társfinanszírozási arány alacsonyabb lesz (úgynevezett „feltöltési” megközelítés, 20–50 % közötti társfinanszírozás).

– A pénzdíjak felhasználhatók arra, hogy a különböző érdekelt feleket (egyetemeket, kkv-kat, kutatóközpontokat stb.) forradalmi innovációra ösztönözzék olyan új technológiák vagy már létező technológiák olyan új összeállításának feltárása érdekében, amelyek egy védelmi igényt elégíthetnek ki. Ilyen paradigmában nehéz a költségek becslése, a pénzdíj pedig a támogatásokhoz képest gazdaságos eszköznek tűnik (csak a nyertes visz mindent).

Kifizetési módok: Amennyiben lehetséges, eredményalapú támogatások – ideértve az egyösszegű átalányokat is – alkalmazásáról fognak dönteni az Európai Védelmi Alap végrehajtási költségeinek csökkentése érdekében:

– a támogatási megállapodásokban várt eredményeket és megfelelő teljesítményeket (dokumentumokat) fognak meghatározni a kifizetések kezdeményezése és az előfinanszírozás elszámolásának feltételeként;

– a megállapodás szerinti várt eredmények kielégítő teljesítésének értékelése a Bizottság által a műszaki ismereteik alapján kiválasztott harmadik felek szakértelmére fog támaszkodni. A kifizetésre ezután értékelő jelentés alapján kerül sor.

Kontrollstratégia

Amennyiben lehetséges, a közvetlen irányítással végrehajtott intézkedések során a Bizottság olyan eszközöket (beszerzés, támogatások, pénzdíjak) fog felhasználni, amelyek esetében az elszámolható költségek előzetes becsléssel kerülnek meghatározásra, és a támogatási megállapodásban (a technikai mellékletekben) meghatározott várt eredmények teljesülését igazoló teljesítmények (jelentések) alapján kerülnek megtérítésre / kifizetésre. Az előzetesen megállapított egyösszegű átalányok és egységköltségek széles körű alkalmazása 2 % alá fogja szorítani a hibaarányt.

Szükség esetén a teljesítmények minőségi értékelését vagy a Bizottság által alkalmazott független szakértők értékelik, vagy különleges esetekben (a prototípusok esetében) a tagállamokkal együtt (az érdekek összehangolása) kiválasztott projektmenedzser értékeli.

2.2.2. A felismert kockázatokkal és az enyhítésükre létrehozott belső kontrollrendszerekkel kapcsolatos információk

Az Európai Védelmi Alap végrehajtásával kapcsolatban azonosított kockázatok a következők:

Határidőbeli kockázat: ütemezési probléma, késedelmes végrehajtás.

A közvetlen irányítással megvalósuló végrehajtásnak csökkentenie kell ezt a kockázatot, mivel a megbízottn keresztül történő végrehajtáshoz képest az engedélyezésre jogosult tisztviselők (a végrehajtó ügynökségeket is ideértve) általi végrehajtás lerövidíti a támogatás odaítéléséhez és a kifizetéshez szükséges időt az alábbi lépések elkerülésével:

– a hatáskör-átruházási megállapodás megtárgyalása, előkészítése és aláírása,

- a kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatoknak a megbízott számára történő hozzáférhetővé tételét megelőzően az éves forrásátadási megállapodások aláírása,
- a kapcsolódó forrásátadási megállapodások pénzügyi irányítása

Irányítási kockázat és előirányzaton kívüli kockázat:

- a tagállamok közötti együttműködés hiánya a komitológiai eljárásban.

Az előkészítő intézkedés és az európai védelmi ipari fejlesztési program keretében kidolgozott gyakorlatnak, amelynek körében a tagállamok bevonására kerül sor a munkaprogramok interaktív módon történő kidolgozása miatt, korlátoznia kell a kockázatot.

- Az Európai Védelmi Alap vonzerejének hiánya a nemzeti iparral szemben, különösen a különleges adatok Bizottság általi nem megfelelő kezelése vagy a végrehajtási módszereket jellemző túlzott bürokrácia² miatt.

Létre kell hozni a különleges adatok cseréjére szolgáló speciális hálózatot / rendszert, és – szükség esetén – fel kell függeszteni az átláthatósági szabályok alkalmazását alapos indok (minősített adatok, a személyes adatok védelme, ipari titok) esetén. A támogatás elnyerésére irányuló pályázatok értékelésének folyamatában a Bizottság olyan független szakértőkre fog támaszkodni, akik egy tagállam által kibocsátott megfelelő biztonsági tanúsítvánnyal rendelkeznek. A Bizottság gondoskodni fog e szakértők megfelelő rotációjáról.

Amennyiben lehetséges, a Bizottság egységkölségeken keresztül az érdekeltek szokásos számviteli gyakorlata alapján fog eljárni.

Pénzügyi kockázat:

- Magas irányítási költségek, különösen a kontrollköltségeket illetően;
- a költségvetés alacsony szintű felhasználása (késedelmek, a vonzerő hiánya vagy a támogathatósági feltételek rossz meghatározása);
- magas hibaarány az el nem számolható költségek miatt és az uniós pénzügyi szabályok rossz megértése a kedvezményezettek vagy a megbízottak részéről.

A Bizottság az alap engedélyezésre jogosult tisztviselők (a végrehajtó ügynökségeket is ideértve) általi végrehajtását tervezi képzett és személyzettel jól ellátott csoportokkal. Ez biztosítja a pénzügyi és szerződési szabályoknak az Európai Védelmi Alap végrehajtási csoportja általi megfelelő ismeretét. Műhelytalálkozók szervezésére fog sor kerülni annak érdekében, hogy a kedvezményezettek megfelelően megértsék jelentéstételi kötelezettségeiket és az alkalmazandó pénzügyi szabályokat.

Ezenkívül a Bizottság egyszerűsített finanszírozási szabályokat tervez eredményalapú eszközökkel (pl. összegű átalány a források feltöltéséhez [prototípusok]), a közvetett költségek esetében magas átalányfinanszírozással (+/- 25 %). A támogatási megállapodásokba egyértelmű és észszerű várt eredmények lesznek beillesztve, amelyek alapján a jövőbeli kifizetésekre sor kerül.

Ez mérsékelni fogja a bemenetekre (számlák, munkaidő-elszámolások) vonatkozó utólagos kontrollokat, és a kimenetekre (demonstrációs alkalmazások, prototípusok, tanúsítási jelentések stb.) fogja összpontosítani azokat, így csökkentve a kontrollköltségeket és a hibaarányt.

Technikai kockázatok: Nehézségek bizonyos fejlesztési projektekben (etika, szellemi tulajdon-jogok); technikai problémák; alacsony teljesítményszint a K+F eredmények tekintetében.

A szellemi tulajdon-jogokra vonatkozó egyértelmű szabályok meghatározására kerül sor a kutatásra és fejlesztésre vonatkozó támogatási megállapodás-mintákban. A kiválasztás előtt az összes, támogatás elnyerésére irányuló pályázatot egy etikai bizottság (külső szakértők) fogja átvizsgálni, hogy a tevékenységek összhangban legyenek a nemzetközi egyezményekkel. Bár a fejlesztési projektek kiválasztása észszerű termelési esélyeken (a tagállamok szükséges társfinanszírozásán) fog alapulni, a hiányosságok vagy gyenge eredmények lehetősége benne rejlik a kutatási tevékenységekben, amelyek esetében el kell fogadni a kudarc esélyét.

A hírnevet fenyegető kockázatok: nehézségek várhatók egyes nem kormányzati szervezetekkel kapcsolatban, amelyek vitatják az Európai Védelmi Alap szükségességét, és minden szinten ellenezni fogják annak végrehajtását.

A Bizottság célzott kommunikációs tevékenységeket tervez – ideértve válságkommunikációs szolgáltatások igénybevételét is –, hogy igazolja az Európai Védelmi Alap uniós szintű létezését és működését.

- 2.2.3. *A kontroll költséghatékonyságának becslése és indokolása (a „kontroll költségei ÷ a kezelt kapcsolódó források értéke” hányados) és a hibakockázat várható szintjeinek értékelése (kifizetéskor és záráskor)*

A program fő költségvetése közvetlen irányítás alatt fog állni. A Bizottság támogatások kezelésével kapcsolatos tapasztalatai alapján az alap Bizottság általi kontrolljának összköltségeit a kezelt kapcsolódó források mintegy 0,1 %-ára becsülik.

A várható hibaarány(ok) tekintetében a cél, hogy a hibaarány a 2 %-os küszöb alatt maradjon. A Bizottság úgy véli, hogy a program közvetlen irányítással, megbízott, engedélyezésre jogosult tisztviselők irányítása alatt eljáró, egyértelmű szabályokat alkalmazó és az eredményalapú eszközöket megfelelően használó, képzett (tapasztalt, adott esetben END-ként [kirendelt nemzeti szakértőként] felvett személyzet) és személyzettel jól ellátott csoportokkal történő végrehajtása a hibaarányt a 2 %-os lényegességi küszöb alatt tartja majd.

2.3. A csalások és a szabálytalanságok megelőzésére vonatkozó intézkedések

Tüntesse fel a meglévő vagy tervezett megelőző és védintézkedéseket, pl. a csalás elleni stratégiából.

Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) rendelkezik hatáskörrel az e kezdeményezés alapján támogatott tevékenységekkel kapcsolatos vizsgálatok elvégzésére.

Az e rendelet alapján kötött megállapodások, beleértve a nem társult harmadik országbeli szervezetekkel vagy nemzetközi szervezetekkel kötött megállapodásokat is, rendelkeznek a Bizottság vagy bármely általa felhatalmazott képviselő által ellátott felügyeletről és pénzügyi ellenőrzésről, valamint a Számvevőszék vagy az OLAF által végzett ellenőrzésekről, amelyekre szükség esetén a helyszínen kerül sor. A Bizottság szükséges biztonsági tanúsítvánnyal rendelkező tisztviselői helyszíni látogatásokat fognak tenni.

Végül a kiválasztott projektek jegyzékének tagállamok általi ellenőrzése, valamint egyes tagállamoknak a legnagyobb projektek társfinanszírozójaként történő részvétele korlátozza az adófizetők érdekeit érintő csalás kockázatát (a donorkok

érdekeinek összehangolása). Az eredményalapú eszközökkel elért eredményekre való összpontosítás csökkenteni fogja a szabálytalanságokat.

3. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA

3.1. A többéves pénzügyi keret fejezete és a költségvetés javasolt új kiadási tétele/tételei

A többéves pénzügyi keret fejezete	Költségvetési tétel	Kiadás típusa	Hozzájárulás			
	Szám 5 – Biztonság és védelem	diff./nem diff. ²⁶	EFTA- országokt ól ²⁷	tagjelölt országoktól ²⁸	nem társult harmadik országokt ól	a költségvetési rendelet [21. cikke (2) bekezdésének b) pontja] értelmében
	13.02.01 – Képességfejlesztés	Diff.	IGEN	NEM	NEM	NEM
	13.02.02 – Védelmi kutatás	Diff.	IGEN	NEM	NEM	NEM
	13.01.01 – Igazgatási támogatás	Nem diff.	IGEN	NEM	NEM	NEM

²⁶ Diff. = Differenciált előirányzatok / Nem diff. = Nem differenciált előirányzatok.
²⁷ EFTA: Európai Szabadkereskedelmi Társulás.
²⁸ Tagjelölt országok és adott esetben a nyugat-balkáni potenciális tagjelöltek.

3.2. A kiadásokra gyakorolt becsült hatás

3.2.1. A kiadásokra gyakorolt becsült hatás összegzése

millió EUR (három tizedesjegyre)

A többéves pénzügyi keret fejezete	5	Biztonság és védelem
---	----------	-----------------------------

			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2027 után	ÖSSZESEN
13.02.01 – Képességfejlesztés	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1)	996,515	995,939	995,357	1 095,012	1 294,543	1 494,266	1 993,374		8 865,006
	Kifizetési előirányzatok	(2)	252,448	446,251	583,628	810,579	981,440	1 214,568	1 409,358	3 166,735	8 865,006
13.02.02 – Védelmi kutatás	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1)	498,257	497,970	497,679	497,733	597,482	697,324	797,349		4 083,794
	Kifizetési előirányzatok	(2)	123,978	262,396	324,408	389,666	463,085	537,022	613,865	1 369,373	4 083,794
13.01.01 – Igazgatási támogatás ²⁹	Kötelezettségvállalási előirányzatok = Kifizetési előirányzatok	(3)	5,228	6,091	6,964	7,255	7,975	8,410	9,277		51,200
A programkeretre szóló előirányzatok	Kötelezettségvállalási	=1+3	1 500,000	1 500,000	1 500,000	1 600,000	1 900,000	2 200,000	2 800,000		13 000,000

²⁹ Technikai és/vagy igazgatási segítségnyújtás, valamint uniós programok és/vagy intézkedések végrehajtásához biztosított támogatási kiadások (korábban: BA-tételek), közvetett kutatás, közvetlen kutatás.

ÖSSZESEN	előirányzatok										
	Kifizetési előirányzatok	=2+3	381,654	714,738	915,000	1 207,500	1 452,500	1 760,000	2 032,500	4 536,108	13 000,000

A többéves pénzügyi keret fejezete	7	„Igazgatási kiadások”
------------------------------------	---	-----------------------

millió EUR (három tizedesjegyig)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2027 után	ÖSSZESEN
Humánerőforrás		5,768	6,631	7,711	8,002	8,722	9,156	10,024		56,014
Egyéb igazgatási kiadások		0,390	0,398	0,406	0,414	0,422	0,431	0,439		2,900
A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	(Összes kötelezettségvállalási előirányzat = Összes kifizetési előirányzat)	6,158	7,029	8,117	8,416	9,144	9,587	10,463		58,914

millió EUR (három tizedesjegyig)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2027 után	ÖSSZESEN
A többéves pénzügyi keret	Kötelezettségvállalási előirányzatok	1 506,158	1 507,029	1 508,117	1 608,416	1 909,144	2 209,587	2 810,463		13 058,914

FEJEZETEIHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kifizetési előirányzatok	387,812	721,767	923,117	1 215,916	1 461,644	1 769,587	2 042,963	4 536,108	13 058,914
--	--------------------------	---------	---------	---------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-------------------

3.2.2. Az igazgatási előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása

☐ A javaslat/kezdeményezés nem vonja maga után igazgatási előirányzatok felhasználását.

☒ A javaslat/kezdeményezés az alábbi igazgatási előirányzatok felhasználását vonja maga után:

millió EUR (három tizedesjegyre)

Év	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	ÖSSZESEN
----	------	------	------	------	------	------	------	----------

A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETE								
Humán erőforrás	5,768	6,631	7,711	8,002	8,722	9,156	10,024	56,014
Egyéb igazgatási kiadások	0,390	0,398	0,406	0,414	0,422	0,431	0,439	2,900
A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉNEK részösszege	6,158	7,029	8,117	8,416	9,144	9,587	10,463	58,914

A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉBE bele nem tartozó kiadások³⁰								
Humán erőforrás								
Egyéb igazgatási kiadások	5,228	6,091	6,964	7,255	7,975	8,410	9,277	51,200
A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉBE bele nem tartozó kiadások részösszege	5,228	6,091	6,964	7,255	7,975	8,410	9,277	51,200

ÖSSZESEN	11,386	13,120	15,081	15,671	17,119	17,997	19,740	110,114
-----------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	----------------

A humán erőforrással és más igazgatási kiadásokkal kapcsolatos előirányzat-igényeket az adott főigazgatóság rendelkezésére álló, az intézkedés irányításához rendelt előirányzatokkal és/vagy az adott főigazgatóságon belüli átcsoportosítással kell

³⁰

Technikai és/vagy igazgatási segítségnyújtás, valamint uniós programok és/vagy intézkedések végrehajtásához biztosított támogatási kiadások (korábban: BA-tételek), közvetett kutatás, közvetlen kutatás.

teljesíteni. A források adott esetben a költségvetési korlátok betartása mellett kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében az irányító főigazgatósághoz rendelt további juttatásokkal.

3.2.2.1. Becsült humánerőforrás-szükségletek

☐ A javaslat/kezdeményezés nem igényel humánerőforrást.

☒ A javaslat/kezdeményezés az alábbi humánerőforrás-igénnyel jár:

A becsléseket teljes munkaidős egyenértékben kell kifejezni

Év	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• A létszámtervben szereplő álláshelyek (tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak)							
A központban és a bizottsági képviselőkén	30	35	41	42	46	48	52
A küldöttségeknél							
A kutatásban							
• Külső munkatársak teljes munkaidős egyenértékben (FTE) kifejezve – AC, AL, END, INT és JED ³¹							
7. fejezet							
A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatokból finanszírozva	- a központban	19	21	24	26	28	34
	- a küldöttségeknél						
A programkeretből finanszírozva ³²	- a központban						
	- a küldöttségeknél						
A kutatásban							
Egyéb (nevezze meg)							
ÖSSZESEN	49	56	65	68	74	78	86

A humánerőforrás-igényeknek az adott főigazgatóság rendelkezésére álló, az intézkedés irányításához rendelt és/vagy az adott főigazgatóságon belül átcsoportosított személyzettel kell eleget tenni. A források adott esetben a meglévő költségvetési korlátok betartása mellett kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében az irányító főigazgatósághoz rendelt további juttatásokkal. A fenti táblázat becslése szerint a következő többéves pénzügyi keret időtartamára szükséges FTE:

Az elvégzendő feladatok leírása:

Tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak	A támogatási program végrehajtásával kapcsolatos szakpolitikai feladatok és csoportirányítás
Külső munkatársak	A támogatási rendszerek végrehajtása

³¹ AC=szerződéses alkalmazott; AL=helyi alkalmazott; END=kirendelt nemzeti szakértő; INT=kölcsönmunkaerő (átmeneti alkalmazott); JPD=küldöttségi pályakezdő szakértő.

³² Az operatív előirányzatokból finanszírozott külső munkatársakra vonatkozó részleges felső határérték (korábban: BA-tételek).

Harmadik felek részvétele a finanszírozásban

A javaslat/kezdemenyezés

☐ nem irányoz elő harmadik felek általi társfinanszírozást.

☒ előirányoz harmadik felek általi társfinanszírozást az alábbi becslések szerint:

előirányzatok, millió EUR (három tizedesjegyig)

Év	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	ÖSSZESEN
Tüntesse fel a társfinanszírozó szervet	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Társfinanszírozott előirányzatok ÖSSZESEN	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

A bevételre gyakorolt becsült hatás

☐ A javaslatnak/kezdemenyezésnek nincs pénzügyi hatása a bevételre.

☒ A javaslatnak/kezdemenyezésnek van pénzügyi hatása – a bevételre gyakorolt hatása a következő:

☐ a javaslat a saját forrásokra gyakorol hatást

☐ a javaslat más bevételre gyakorol hatást

kérjük adja meg, hogy a bevétel költségvetési tételhez van-e rendelve ☐

millió EUR (három tizedesjegyig)

Bevételi költségvetési tétel:	A javaslat/kezdemenyezés hatása ³³						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
... jogcímcsoport	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

A címzett bevételek esetében tüntesse fel az érintett kiadáshoz tartozó költségvetési tétel(ek)e)t.

—

Egyéb megjegyzések (pl. a bevételre gyakorolt hatás számítására használt módszer/képlet vagy egyéb más információ).

—

³³ A tradicionális saját források (vámok, cukorilletékek) tekintetében nettó összegeket, vagyis a 20 %-kal (beszedési költségek) csökkentett bruttó összegeket kell megadni.